

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

10ΗΜΕΡΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 379

ΑΘΗΝΑΙ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 1958

ΕΛΠΙΔΕΣ ΚΑΙ ΦΟΒΟΙ

Τό 'Υπουργείον 'Εθνικής Παιδείας καί Θρησκευμάτων καλύπτει ἐξ ὀλοκλήρου σχεδόν τόν πνευματικόν τομέα εἰς τήν χώραν μας.

'Επικεφαλῆς τοῦ 'Υπουργείου τούτου ἐτέθη ὁ Βουλευτής Εὐβοίας κ. Βογιατζῆς, ὁ ὁποῖος, ὄντως, κέκτηται ἀνάλογον πρὸς τὸ ἀξίωμα τοῦ 'Υπουργοῦ κῆρος, δεδομένου ὅτι εἶναι κεκοσμημένος μὲ διοικητικὰς ἱκανότητας καὶ προσόντα, τὰ ὁποῖα καθιστοῦν μίαν πολιτικὴν προσωπικότητα ἰσχυράν, διὰ τὴν ἀντιδρᾶσιν, ἐπιτυχῶς, εἰς τὰς ἐκ συστήματος ἐμφανιζόμενας «σκοτεινὰς δυνάμεις» αἱ ὁποῖαι, ἐξακολουθητικῶς, παρεμβάλλονται διὰ τὴν παρεμποδίζουσαν τὴν ἱκανοποίησιν καὶ τῶν στοιχειωθετέρων, ἔστω, ζητημάτων, πού ἀφοροῦν εἰς τὴν 'Εθνικὴν Παιδείαν καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς.

'Η κοινὴ γνώμη, πρὸς τὸ παρόν, δὲν γνωρίζει, ἐάν ἡ ἀνάθεσις τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας εἰς τὸν κ. Βογιατζῆν ἀποτελῆ γεγονός, πού θὰ ὀδηγήσῃ τὰ πράγματα τῆς Παιδείας εἰς ρεαλιστικὰς λύσεις ἢ πρόκειται περὶ τυχαίας συμπτώσεως ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐπιμεληθείσης τοῦ καταλόγου τῶν 'Υπουργοῦσιν καὶ τῆς ἱκανοποιήσεως προσωπικῶν φιλοδοξιῶν.

'Ημεῖς, ἀνεκδοκίμως, πιστεύομεν, ὅτι συμβαίνει τὸ πρῶτον, δεδομένου ὅτι ὁ κ. Βογιατζῆς διεκρίθη διὰ τὸ μέχρι τοῦδε ἐπιτελεσθὲν ὑπ' αὐτοῦ ἔργον καὶ ἐπέτυχεν, ὅσον τούλάχιστον ἐξηρτάτο ἐξ αὐτοῦ, εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς κυβερνητικῆς δραστηριότητος, οἵτινες εἶχον ἀνατεθῆ εἰς αὐτόν.

'Εξ ἄλλου, ἡ Διοίκησις τῆς Δ. Ο. Ε. διεπίστωσεν ἐκ τῶν μετ' αὐτοῦ ἐπαφῶν καὶ ἐκ τῶν πρώτων ἐνεργειῶν του κατὰ τὸ βραχύτατον χρονικὸν διάστημα, ὡς εἶναι ἡ ἐπεξεργασία καὶ ὑπογραφή τῶν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν χρονιζόντων κανονιστικῶν διαταγμάτων περὶ προαγωγῶν, μεταθέσεων κ.λ.π., ὅτι εἰς τὸ 'Υπουργεῖον Παιδείας κάποιος ἄλλος ἄνεμος φαίνεται ὅτι θὰ πνεύσῃ.

Εἶναι γεγονός, ὅτι, ἀφ' ἧς ἀνέλαβε τὴν Διεύθυνσιν τοῦ 'Υπουργείου Παιδείας, ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἀγωνισθῆ δι' ὅλων τῶν δυνάμεων του πρὸς ἐξάλειψιν τῶν αἰτίων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ὀδήγησαν τὴν Παιδείαν εἰς τὴν σημερινὴν κακοδαιμονίαν, ὥστε αὕτη δικαίως ἐχαρακτηρίσθῃ ὡς ὁ «μεγάλος ἀσθενής».

Αἱ τελευταῖαι, ὅμως, πληροφορίες περὶ τῶν ἀποφασισθεισῶν κυβερνητικῶν μεταρρυθμίσεων, μᾶς ὀδηγοῦν εἰς τὴν σκέψιν, ὅτι τὰ πράγματα τῆς Παιδείας, παρ' ὅλας τὰς ἐκ τῶν πρώτων ἐπαφῶν μετὰ τοῦ κ. 'Υπουργοῦ διαπιστωθείσας αἰσιοδόξους προβλέψεις, εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ θεθοῦν καὶ πάλιν εἰς τὸ περιθώριον, χωρὶς νὰ ληφθοῦν ριζικὰ ὑπὲρ τῆς Παιδείας μέτρα, καθόσον αἱ ὡς ἄνω ἀναφερόμεναι κυβερνητικαὶ μεταρρυθμίσεις θὰ ἀποτελέσουν ἄνευ προηγουμένου τροχόπέδην εἰς τὸ ἔργον τοῦ 'Υπουργοῦ τῆς Παιδείας. Ὁ κ. Βογιατζῆς, ἀκριβῶς, τόσον διὰ τὴν καινοτομίαν, ὅσον καὶ διὰ τὴν θέσιν εἰς ἐφαρμογὴν τὸ προγραμματισθὲν ἔργον του, ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ ἐξῆλθῃ ἐλευθέρας τὰς χεῖρας του καὶ νὰ εἶναι ἀηλλαγμένος ἀπὸ κάθε «κηδεμονίαν».

'Η ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ὀργανώσεως τῆς κυβερνητικῆς μη-

χανῆς παραχώρησις δικαιωμάτων ἐποπτείας εἰς τὴν τριμελῆ ἐξ 'Υπουργῶν Ἐπιτροπὴν κ.λ.π. συνιστᾷ, κατὰ ἕνα ποσοστὸν, δέμευσιν τῆς πρωτοβουλίας τοῦ ἀρμοδίου ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς Παιδείας Ἐπιτροπῶν.

'Η ἴδρυσις τῆς τριμελοῦς εἰδικῆς νομοπαρασκευαστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἡ παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς Κυβερνήσεως σύστασις ἐπιτροπῆς ἐπεξεργασίας Νομοθετημάτων, ὅσον ἀφορᾷ τὸ 'Υπουργεῖον Παιδείας, τούλάχιστον, κάθε ἄλλο παρὰ πρακτικὴν σημασίαν διὰ τὴν ταχείαν, ὀρθὴν καὶ δικαίαν λύσιν τῶν ἀπασχολούντων τὸ 'Υπουργεῖον τοῦτο ζητημάτων ἔχει.

Οἱ θεσμοὶ καὶ αἱ ἐπιτροπαὶ πού ἀφοροῦν εἰς τὸ 'Υπουργεῖον Παιδείας συνθέτουσιν μίαν πολύπλοκον καὶ πολυδαίδαλον κατάστασιν, ἡ ὁποία, ἀνεπανορθώτως, παγιώνει πάλιν τὴν ἤδη ὕφισταμένην γραφειοκρατίαν καὶ τὴν συνήθη διοικητικὴν μέθοδον τῆς παρελκυστικῆς τακτικῆς.

Τὰ διοικητικὰ αὐτὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται ἐκ πρώτης ὄψεως ὡς ὀρθὰ, δυνατόν νὰ ἔχουν ἐφαρμογὴν εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους τομεῖς τῆς κυβερνητικῆς δραστηριότητος, εἰς τὴν Παιδείαν ὁμοῦ ἀποδεικνύονται, ἐκ προοιμίου, ὡς προοριζόμενα νὰ ἔχουν ἀποτελέσματα ἀντίθετα ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἀναμένει ἀπὸ τὴν ἐκ τῶν ἐκλογῶν τῆς 11ης Μαΐου προελθοῦσαν Κυβέρνησιν ὁ 'Ελληνικὸς λαός.

'Η φύσις τῶν θεμάτων τῆς Παιδείας εἶναι τοιαύτη, ὥστε ἀπαιτεῖ ἀπλούστευσιν τῶν μεθόδων ἀντιμετωπίσεώς των καὶ ὄχι παρεμβολὴν προσκομμάτων, τὰ ὁποῖα διὰ τὴν ὑπερπηδήσῃ ὁ κ. Ἐπιτροπὴς τῆς Παιδείας, καὶ προωθήσῃ ἐπιτυχῶς πάντα τὰ ζητήματα τῆς Παιδείας χρειάζεται τὴν ἐνίσχυσιν καὶ ὄχι τὴν κηδεμονίαν τῶν οικονομικῶν παραγόντων.

'Εν πάσῃ περιπτώσει—εὐχόμεθα νὰ διαψευσθῶμεν—πολὸ φοβούμεθα, ὅτι ὑπὸ τὰς νέας συνθήκας τοῦ συγκεντρωτισμοῦ, τὸ 'Υπουργεῖον Παιδείας δὲν θὰ κατορθώσῃ νὰ γίνῃ φορεὺς ἀνανεωτικοῦ πνεύματος, δεδομένου ὅτι ἡ ἤδη κρατοῦσα ἐν αὐτῷ κατάστασις ἀπαιτεῖ πρωτοβουλίαν, κυρίως, καὶ χάραξιν νέων γραμμῶν, τὰς ὁποίας ἕνας Ἐπιτροπὴς μὲ δυναμικὸν περιεχόμενον δύναται νὰ πραγματοποιήσῃ, ἐφ' ὅσον ἀπαγκιστρωθῆ ἀπὸ τὰ διάφορα συμβούλια καὶ τὰς ποικίλας ἐπιτροπὰς.

Μένομεν μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὁ Ἐπιτροπὴς τῆς Παιδείας κ. Βογιατζῆς διαπνέεται ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθέρας βουλήσεως καὶ πιστεύει εἰς τὴν ἰδικὴν του αὐτοδυναμίαν. Ἐάν οὗτος ἀποκτήσῃ σαφὴ συνείδησιν τῶν σημερινῶν προβλημάτων τῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν λειτουργῶν αὐτῆς, ἀναμφισβητήτως θὰ κατορθώσῃ νὰ βαδίσῃ τὸν δρόμον τῶν πιθανοτήτων τῆς ἐπιτυχίας. Ἄλλως, ἐάν εἰς τὰς ἤδη ὑπαρχούσας διὰ τὸ 'Υπουργεῖον Παιδείας ὑπηρεσιακὰς δεσμεύσεις τοῦ Γεν. Λογιστηρίου καὶ τῶν ἄλλων οικονομικῶν παραγόντων προστεθοῦν καὶ αἱ ὑπὸ μορφὴν μεταρρυθμίσεων δημιουργούμεναι ἐπιτροπαὶ καὶ συμβούλια, εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι οἱ ὑπεύθυνοι ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς Παιδείας θὰ ἀχρηστευθοῦν, ὁ κ. Ἐπιτροπὴς θὰ μεταίτιονῃ καὶ τὸ ὅλον ἐκπαιδευτικὸν οἰκοδόμημα μοιραίως θὰ καταρρεύσῃ.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Η ΠΡΟΣΚΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΧΟΥ

Τοῦ κ. ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΠΟΥΚΟΥΡΑ

Κατωτέρω δημοσιεύωμιν ἐπιστολὴν τοῦ παλαιμάχου συν. τ. Ἐπιθετοῦ κ. Χριστ. Μπουκούρα, ὁ ὁποῖος τὸ 1922 ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ἀνάβυστον τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ. Διὰ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ὁ κ. Μπουκούρας συμπληρῶναι τὸ ἔργον τοῦ κ. Β. Παπακωνσταντίνου, δημοσιευθέντος εἰς τὸ ἔντ. ἀριθ. 372 φύλλον τοῦ Δ. Β.

Ὅπως εἶναι γνωστὸν ἡ Κυβέρνησις τὸν Βανιζέλου 1917—20 εἶχε ψηφίσει τὸν νόμον περὶ διαβαθμίσσεως βλῶν τῶν ὑπαλλήλων τῶν κρατῶν δῶκε τῆς καὶ σήμερον ἰσχυροῦς βαθμολογικῆς κλίμακος. Ὁ τότε δὲ ὀπουργὸς τῆς Παιδείας Δίγκας ἤθελε, οἱ μὲν ἐπιθεωρηταὶ νὰ διαβαθμισθοῦν μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνωτέρου, οἱ δὲ δημοδιδάσκαλοι μὲ τὸν τοῦ γραμματέως. Ἡ ὀπρῆσις τοῦ Ὑπουργείου μὴ ἐπιθυμοῦσα νὰ μᾶς ἐξευτελίῃ, ὅπως ἐζητήσατε ὁ ὀπουργός, παρετίκα τὴν διαβαθμίσει μᾶς καὶ μᾶς ἐμισθοδοτῆσε βάσει τοῦ παλίου νόμου, ὡς γραμματέως Α' τάξεως μὲ προσασέλιος 50—30—30 δραχμ. (τρὶς ἐν δλω ἀνὰ πενταετίαν).

Ὅταν διὰ τῶν ἐκλογῶν ἐξῆς 1 Νοεμβρίου 1920 ἀνῆλθε στήν ἐξουσία ὁ Γούναρης καὶ προσέλαβε ὀπουργὸν τῆς Παιδείας τὸν Πολυγένη, καθήχητὴ τοῦ Πανεπιστημίου, πολιτεύμενον σὸ Ἄργος, ὁ δαστερός ἐν συνεννοήσει μὲ τὴν ὀπρῆσιαν τοῦ Ὑπουργείου ἀπεφάσισε τὴν σύνταξιν νομοσχεδίου διαβαθμίσσεως τῶν ἐπιθεωρητῶν. Ὑπηρετοῦν τότε στή Μεσοσηνία ἐπιγὰ στὰς Ἀθήνας καὶ συνήντησε τὸν ὀπουργόν, πλησίον τοῦ ὁποῖου συνηγόρησα ὀτέρ μᾶς ἀξιοπρεπεῖος διαβαθμίσσεως.

Ἐπροσποικῶς ἐγὼ ἀναγνωρίζω, ὅτι πρέπει νὰ σὰς δοθῆ ὁ βαθμὸς τοῦ τμηματάρχου, πρῶτης τάξεως μάλιστα, ἀλλὰ θεωρῶ σκόπιμον νὰ ἔλθῃς ἀπὸ τὸ ὀπουργεῖο νὰ τὰ εἰποῦμε μὲ τὸ Γενικὸν γραμματέα, ὄστε ἀν πῶσῃ (ἦτο τὸ 22 καὶ φῶβοι ἦσαν νὰ παραιτηθῆ ἡ Κυβέρνησις τοῦ Γούναρη) νὰ μὴ μεταιωθῆ ἡ ψήφισις τοῦ νομοσχεδίου ἀπὸ ἀντιδρασί τῆς ὀπρῆσεως, μὸς λέγει ὁ ὀπουργός.

Τὰ ἀνωτέρω καὶ τὰ ἐπίσταυ ὁ Πολυγένης καὶ δὲν ἤθελε νὰ μὲ βυσαρῆσθῃ προσωπικῶς, διότι εἶχε πικρὰ τεῖρα τοῦ κωνηγήματος τοῦ Ἰππύ, ὁποῖοι τῆς ψηφίσσεως τοῦ Γ' ἡ' νόμου. Αὐτὸς ἀνήκων στὸν κομματικὸ συνδυασμὸ τὸν ὁποῖον ὀπρῆσθῆκα, ἐπῆρε ψήφους σὸ δῆμου μου ἰκατὸ περίπου, ἐναντὶ τῶν 700 τῶν συνποσφῆρων του. Ἦμουν τότε δασκαλός.

Συνητηθήμεν λοιπὸν σὸ Ὑπουργεῖον, ὁ ὀπουργός, ὁ Γενικός γραμματέας (ἦτο ὁ Ἐξαρχόπουλος), ὁ μακαρίτης Μπακανάκης καὶ ἐγὼ.

Στὰ διάφορα ἐπιχειρήματά μου περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ βαθμοῦ τοῦ τμηματάρχου εὐρισκα ἀντιδρῶντο τὸν Ἐξαρχόπουλο, ὅταν δὲ μὸς εἶπε:

«Ἄν δώσωμε σὸ σὰς βαθμὸ τμηματάρχου, τὶ πρέπει νὰ κῶσωμε τοὺς Γυμνασιάρχους; Τοῦ ἀπήνησα, σκαιῶς ἔτσι:

«Θάλετε βραστούς, θέλετε καπαμὰ, μᾶς εἶναι ἀδιάφορο. Ἐμεῖς θέλωμε τὸ βαθμὸ τοῦ τμηματάρχου, δχι κατὰ χάριν, ἀλλὰ διότι μᾶς ἀνήκει.»

«Δὲν νομίζετε, κόρις Μπουκούρα, πὼς ἡ ἐκφρασίς σας δὲν εἶναι ἡ ἀ-

μόλοσσα; παρατηρεῖ μὲ στρυφνὸ ὄφως ὁ κ. Ἐξαρχόπουλος.

«Τὸ ἀναγνωρίζω πληρότερα, κ. Γενικέ, ἀπαντῶ, ἀλλ' ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ εἶναι σαφές, ἐφ' ὅμοις περιβάλλοντις τὸν Γυμνασιάρχου, εἶναι σὺν νὰ μᾶς λῆτα, πῶγμα, πῶς ἄλλως ἐν μᾶς τὸ τονίζετε εἰς οἱ πτυχιστοὺς, μὴν ξεχνᾶτε, δὲ δὲν ἔχετε παναπιστημιακὸν χαρτί! Αἱ λοιπὸν, εἶναι σκαιῶς νὰ ταθεῖ τὸ πῶγμα σὴ ὄμοις τους. Κόρις Ὑπουργεῖ. Μὸς κῶναι τὴ χάρι, σὰς παρακαλῶ, νὰ ἐρητήσετε τὸν κ. Γενικὸ «Τὶ θὰ παρατηρεῖτε. Ἄν οἱ γυμνασιάρχου ὀπαρέλλοντο σὴσ εἰς διδασκαλικὸς ἐξασίσεις, θὰ ἐγνήριζαν, ὄσα, δὲ ἐπῆραν τὸ χαρτί τῶν;»

Κι' ὁ ὀπουργός ἀφῶ μελαγχολικὰ ἐκοῦνησε τὸ κεφάλι του:

«Ἀμφιβόλλω εἶπε.

«Ἀδυστυχῶς εἶναι ἀλήθης ἡ γακάσθη νὰ ὀμολογήσῃ ὁ κ. Ἐξαρχ. Καὶ τώρα, παρακαλῶ, δὲ ἐρητηθῆ ὁ κ. Γενικέ, ὁ ὁποῖος καὶ δὲν θυνητὴ διδασκαλικὸν προεδρίσσει καὶ ἐπιθεωρητῶν ὀ δὲ γυμνασιῶν ἐπιθεωρητῶν μετῆξε: «Ὅσα εἰδιόματα σὸ διδασκαλικὸ, αὐτὰ καὶ ἐξουσιάζει παρὰ τῶν διανομιζομένων ἢ πῶς περισσότερα καὶ ἀνότερα;»

«Ἐἶναι ἀλήθης πὼς πολλοὶ τῶν τοσῶτων προεδρίσσει τῶν εἰς τὸν δημοδιδασκαλικὸν κλάδον παρεδῆχθῃ ὁ κ. Ἐξαρχ.

«Νομίζω, δὲν παραδεχόμενοι τὸ τελευταῖον ἀναγνωρίζω, δὲν διὰ τῆς ἐπηρεάσεως τοῦ Γουταμβουρίου, ἡ Πανεπιστημιακῆ ἰδέας, τοβλάχιστον διὰ τὰς θεωρητικὰς ἐπιστημὰς, δὲναι νὰ μεταφερθῆ, ὅπως καὶ εἶναι, μέχρι τῆς καλῆς τοῦ ἀγῶτος. Τὶ τὸν περιεργον, ἂν διὰ μίαν ἀκόμη φῶν ἐπιληθῆντὸν ὁ Διόσκουπος μῦθος λογοῦ καὶ χελώνης, δὲν παρεβήθησαν σὸ τρέξιμο; Ὁ Γιαννιτσῶν οὐκ κ. Γενικέ, ἐπαναστάτησαν σὸς δῶναι τῶν. Δὲν ὀμιλῶ δῶκε δὲ ἰεραρίσσει. Ὁ ταπεινὸς δῶκε δασκαλῶς κατὰ ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ λυχαριστοῦ του, σὸ μὲνδ χωρινοῦδαι του, δὲν ἄρῃαι, βλλο εἰδιόματα. Ἐμεῖς, κ. Ὑπουργεῖ, αὐτὸς πτυχιστοῦ δὲν ἀναγνωρίζομεν τι πῶρον μᾶς ἐξῆς γραμματικῆς εἰδιόσεως. Σὰς ζητοῦμεν τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου ὄχι κατὰ χάριν, ἀλλὰ διότι τὸ ἐξῆριζομεν!

Καὶ ὁ Ὑπουργός: «Δὲν εὐρίσκατε κ. Γενικέ, δὲν ὁ κ. Ἐπιθεωρητῆς ἔχει εἰδικῶς;

«Ἀκριτὰ ἰκανοποιητικῶς, κ. Ἐπιθεωρητῆ, ἐξηρησαπήνατε τὸν κλάδον σας. Θὰ σὰς δώσωμε τὸν βαθμὸν τοῦ τμηματάρχου, παρεδῆχθῃ ὁ κ. Ἐξαρχόπουλος.

Ὁ κ. Ἐξαρχ, δῶκε προτείνει, ὅπως μετὰ ἐξασθῆ ὀπρῆσιαν, ἀπὸ δῶ καὶ πῶρα, χορηγηθῆ ὁ βαθμὸς τμηματάρχου Β' τάξεως, μετὰ ἐτέραν δὲ ἐξασθῆν προσωπῆσα στὸν βαθμὸ τμηματάρχου Α' τάξεως.

Μετὰ ἄλλα πολλὰ λέγα: «Ἄδῶς σημαίνει, κ. Ὑπουργεῖ, εἰ μετὰ μίαν δασκαλίαν ἀπὸ τοῦ θανάτου μου ἡ εἰκογινεῖά μου θὰ πῶρη σὴνταξιν τμηματάρχου Α' τάξεως. Ἐν νομῶτα γιὰ ἐξῆρησα, πὼς θ — θ σὺν ἄλλο θ ὄσα ἐπῆρῶντε κατὰ τὴν τότε νομοθεσίαν πρὸς ἀπονομῆν συντάξεως ἐπὶ τοῦ τελευταίου βαθμοῦ, καὶ δχι ὄπως σήμερα, δὲ ἀρκεῖ ὁ τελευταῖος μῆν, μᾶς κάνουν ὄσα ὀκτὸ ὀλόκληρα χρόνια, ὄσα εἶναι πῶς ἀμφίβολον ἂν θὰ μᾶς τὰ παρέξῃ ἡ φῶσις νὰ ζήσωμεν.

Καὶ τέλος κατελήξαμε στήν ἀκόλουθο ἀπόφασιν.

«Οἱ ἔξοτες τετραετῆ δασκαλίαν ἀποσπῶνται (εἶχαν δὲ εἰς) προ-

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ

Τοῦ κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΑΚΟΦΙΚΑ, Δημίου

Δὲν ἔχομε καμμία πρόθεσι ν' ἀσχοληθοῦμε μὲ τὸ θέμα τοῦ συνδικαλισμοῦ, τὸ ὁποῖον τόσο βαρυσταλὸς ὁ Ἀξιοτίμος συνάδελφος καὶ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δ.Ο.Ε. κ. Νικόδημος ἀνέπτυξεν. Ἐμεῖς θέλομεν νὰ γράψωμε κάτι ἀπὸ τὴν σκοπιὰ μᾶς κατὰ πῶς τώρα τελευταῖα μὲ τὴν ἀπεργίαν τῆς 3ης Μαῦτου ὀπέπεσε στήν ἀντιλήψῃ μας. Τὴν 1ην Μαῦτου ἐλήφθη μέσον τοῦ διδασκαλικοῦ συλλόγου μᾶς τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα τῆς Δ.Ο.Ε.: «3ην Μαῦτου 1950 ἡμεραν Σάββατον, ἀπερασθῆ 24ωρος ἀπεργία. Εἰδοποιήσατε ὄπαντα μέλη Συλλόγου σας. Ἀξιοῦμεν ἀπῶλυτον πειθαρχίαν. Πρόεδρος Δ.Ο.Ε. Ἀσημακόπουλος.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ συλλόγου δὲ ὄλων τῶν μέσων καὶ παντὶ τρόπῳ εἰδοποίησεν, ὄλους τοὺς συνάδελφους, ὁ ὁποῖος ὄφειλον τὴν 3ην Μαῦτου ν' ἀπομακρυνθοῦν τῆς ἐργασίας, ἔστω κι' ἂν ἡ ἀπεργία αἰθῆ ἐστέρητος κατ' αὐτοὺς σημασίας καὶ νομίματος. Τὶ δῶκε συνέβη; ἄπαντες οἱ διδάσκαλοι τῆς ὀπαίθρου κατήλθον εἰς ἀπεργίαν ἐξαιρουμένων μερικῶν, ἐνῶ εἰς τὴν πόλιν ἐλειτοῦρησαν ὄλα τὰ Σχολεῖα. Διαιτὶ; μῆπως ἀδικοῦνται μόνον οἱ διδάσκαλοι τῆς ὀπαίθρου; καὶ οἱ ὀποῖοι ποῖοι εἶναι ἰκανοποιημένοι; ἡ μῆπως ἀντιῶν τὸ ὄθρορ, διὰ τὴν ἀντιματώπιον τῶν εὐθῶν τῶν ἀπορρῶσων ἐκ τῆς ἀπεργίας οἱ διδάσκαλοι τῆς ὀπαίθρου ἀπὸ τὴν μοναχίαν τῶν ἡ ἀπὸ τὰς καλλιτέρας συνθήκας τῆς ζωῆς τῶν; Καὶ κατὰ ἀκόμη; οἱ πῶς πολλοὶ διδάσκαλοι τῶν πόλεων εἶναι μεγάλοι, παλαιὰ στελέχη τοῦ συνδικαλισμοῦ καὶ οἱ πρῶτοι πῶς ὄπρῆρε νὰ δώσουν τὸ παράδειγμα, διὰ νὰ ἀκολουθῆσαν ἄλλοι κι' ἐμᾶς νὰ μᾶς ἀκολουθῆσουν οἱ νοσοδιόζομενοι. Συνέβη δῶκε τὸ ἀντίθετον. Νοσοδιόζοι (Δημῖοι) ἔγιναν πρωτοπόροι διὰ νὰ διδάσκουν σὸς παλαιὸς συνδικαλιστὰς, δὲν συνδικαλισμὸς δὲν θὰ πῆ; δὲν ἀπεργῶ, διότι δὲν με συμφῆρει ἡ διότι ἐγὼ ὄς ἄτομον ἰκανοποιῶμαι, ἀλλὰ ἀπεργῶ, διότι αὐτὸ ἀπαιτῶ τὸ κοινὸν τοῦ κλάδου συμφῆρον. Ὁ συνδικαλιστῆς δὲν γινώριζει ὄστε τὸν ἐνδιαφέρουν οἱ κυβερνήσεις. Ἐκεῖνο μόνον πῶς τὸν ἐνδιαφέρει εἶναι τὸ καλὸ τῆς πατριδῆς καὶ τὸ καλὸ τοῦ κλάδου. Τὸ καλὸν δὲ τῆς πατριδῆς τὸ ἐξυπρῆρῆσαν μόνον αὐτὸ πῶς ἀπῆρῆσαν τὴν 3ην Μαῦτου καὶ θὰ τὸ ἐξυπρῆρῆσουν καὶ πάλι ἂν θὰ εἶναι στὰς ἐπάλξεις τοῦ ἀγῶνος διὰ κάθε ἐνδεχόμενον. Καὶ ἐξῆροῦμαι.

Δὲν φαντάζομαι νὰ ὄπαρῃ συνάδελφος, ἀλλὰ καὶ Ἐλλῆν πολιτῆς πῶς νὰ νομίζῃ, δὲν κῶνοντας ἀπεργία ὁ δημῖος ζητῆ μόνον μισθολογικὴ ἰσότητα. Ὅχι. Αὐτὸ, τουλάχιστον διὰ ἐκείνους πῶς πονοῦν τὸν τόπο τοῦτον, εἶναι δευτερεύον. Πρῶτῃ ἐπιδιώξῃς καὶ πρῶτῃ τῆς πολιτείας καθήκον εἶναι ἡ ἀνώψωσις τῆς

στοιχ. ἐκπ)σεως ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Καὶ ἡ ἀπεργία τῆς 3ης Μαῦτου αὐτὸν τὸ σκόπῃ εἶχε. Νὰ ἐπιῶρη τὴν προσοχῆ τῆς μελλοῦσης νὰ προέλθῃ ἐκ τῶν ἐκλογῶν Κυβερνήσεως, καὶ νὰ τῆς συστήσῃ προκαταβολικὰ, δὲν ἐπιβάλλεται νὰ λυθοῦν τὰ ἐκκρεμοῦντα τῆς ἐκπ)σεως προβλήματα ἐπιγόντων διότι εἶναι ἀνάγκη ἐπιτακτικῆ νὰ λυθοῦν. Τὶ δῶκε μερικοὶ συνάδελφοι ἔκανον; ... κατερράκωσαν τὸ γόητρο τοῦ δημοδιδασκαλίου. Εἶναι ἀνάγκη ἐπιτακτικῆ νὰ λυθοῦν τὰ προβλήματα αὐτὰ, διότι γνωρίζουν πῶς καλλίτερα ἀπὸ μᾶς ἄλλοι, δὲν ἡ Ἐλλάδα ἡ κρατοῦσα στὰ χέρια τῆς ἔνα παρελθόν λαμπροτάτον, σήμερον εἶναι αὐραγὸς στὰς πνευματικὰς κατακτήσεις καὶ θὰ καθυστερῆ πάντοτε, διότι τοποθετοῦν οἱ ἀρμόδιοι τὴν χρυστὴ ἐποχῆ πῶς, διότι προσέχουν νὰ κάνουν ἄλλα ἔργα πῶς τὰ ἀποτελέσματα εἶναι γρήγορα, ἀλλὰ καὶ ἐφήμερα καὶ παραγνοῶν τὴν παιδείαν πῶς ἐγγυῶται ἔνα λαμπρὸν μέλλον. Τὸ γαγονὸς τοῦτο τὸ γνωρίζουν ὄλοι, μὰ πῶς πῶς τὸ γνωρίζουν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι εὐρίσκονται στὰς πηγὰς τῆς παιδαγωγικῆς, οἱ διδάσκαλοι. Καὶ ὄφειλομεν μὲ δῶκε μᾶς τὰς δυνάμεις νὰ τὸ φαντάζομε, διὰ νὰ εἰμεθα ἡσυχῶ δὲ ἐπιτελέσωμεν τὸ καθήκον μᾶς. Τὶ δῶκε εἰς τὴν περιπτώσιν αὐτῆ ἐπράξαν μερικοὶ συνάδελφοι;

Ἄν σὺν πῶς πεπειρασμένοι κατὰ λαβαν, δὲν ἡ ἀπεργία τῆς 3ης Μαῦτου δὲν εἶχε νόημα καὶ σημασία ἔπρῆρε νὰ τὸ ἀναφέρουν στὸν πρόεδρο τοῦ συλλόγου πρὸ πολλῶν ἡμερῶν, διὰ νὰ ἐνημερώσῃ τοὺς ὀπολοῖτους συνάδελφους.

Ἐμεθα κύριοι ἐν ὄμοια σούλλογος «ὄμοσπονδία» καὶ κεφαλῆ τοῦ συλλόγου εἶναι τὰ μέλη τῆς διοικήσεως αὐτοῦ, καθὼς καὶ τῆς ὄμοσπονδίας κεφαλῆ εἶναι τὸ διοικητικὸν αὐτῆς συμβόλιον. Δὲν ἐπιτρέπεται διδασκαλὸς νὰ παρῆν ἀπόφασιν μόνον σὸν ἄτομο, χωρὶς νὰ ὄπολογίσῃ τοὺς ἄλλους.

Ὁ διδάσκαλος δὲν εἶναι ἔνας μόνον, ἔνα ἄτομον, ἀλλὰ μέλος, ἐνὸς μεγάλου ἄτομου πῶς λέγεται σούλλογος ἡ ὄμοσπονδία.

Τὶ περιμένουμε νὰ κάνουν οἱ ὄλλοι ἀπὸ τὰ κοσμικὰ σαλόνια τῶν Ἀθηνῶν, ἀρῶ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ἀπὸ φόβῳ ἡ ἰδιωτέλεια ἀποφάγομε νὰ τὸ ζητήσωμε ἔστω καὶ μὲ ἀπεργίαν; Οἱ ἐκάστοτε Κυβερνήται τῆς χώρας μᾶς πρῆπει νὰ καταλάβουν καλὸ νὰ τὸ χωνέψουν, δὲν ὁ διδάσκαλος δὲν εἶναι σὺν ἄλλους ὄπαλλήλους, πῶς ἐνδιαφέρονται μόνον γιὰ τὴν τοσῆ τους. Ἐνδιαφέρονται πρῶτα γι' αὐτὸν τὸν τόπο γιὰ τὸν ὄπονον καὶ αὐτοὶ οἱ Κυβερνήται ἐνδιαφέρονται καὶ μετὰ γιὰ τὴν τοσῆ τους.

ΙΑΤΡΟΣ ΔΗΜ. Ι. ΒΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ
 Νευρολόγος — Ψυχίατρος
 τ. Νευρολόγος «Εὐαγγελισμοῦ»

ΚΛΙΝΙΚΗ συμβεβλημένη μετὰ τοῦ
 Ὑπουργείου Παιδείας.
 ΙΑΤΡΕΙΟΝ: Βαλτετῶνος 60
 (Πλατ. Ἐξαρχεῖων)
 5—7 μ. μ. καὶ ἐπὶ συνευτεῖται
 Ἀ θ ἡ ν α ι — Τηλέφ. 610-531
 Ἀπόδ. Ν. 626

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Του Κ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, Δημίου Κ. Κλειτορας—Καλ)των

Ένα έπιμαχο θέμα τὸ ὁποῖον συχνά φέρνει εἰς ἀντιδικίαν τὸν Ἐπιθεωρητὴ μὲ τὸ δάσκαλο εἶναι ὁ ὑπηρεσιακὸς ἐκθέσις. Δέν εἶναι λίγες οἱ περιπτώσεις πού οἱ ἐκθέσεις σκιαζοῦν τίς σχέσεις τῶν προϊσταμένων μέ τούς ὑφισταμένους καί ἀποτελοῦν ἀπαρχήν ἀντεγκλήσεων καί δυσαρσεκειῶν. Ἐξ αἰτίας αὐτῶν ἐμφιλοχῶρεῖ πολλὰκις ἡ δυσπιστία, ἡ ἐμπάθεια καί ὁ ἐγωϊσμός εἰς σημείον πού ἐγκυμονεῖ κινδύνους διά τήν ὀμαλίη ἀσκήσιν τῆς διοικητικῆς ὑπηρεσίας. Σέ κάθε περίπτωσι διασαλεύσεως τῆς ἰσορροπησεως τῶν σχέσεων ἀνάμεσα στόν Ἐπιθεωρητὴ καί τούς δασκάλους τῆς περιφερείας του, δέν εἶναι δύσκολο νά ἀνακαλύψῃ κανεὶς τὰ πραγματικά αἷτια, τὰ ὁποῖα κρύπτονται κάτω ἀπό φαινομενικὰ ἀφορμὲς καί τὰ ὁποῖα τῆς περισσοτέρας φορῆς ὀφείλονται σὲ ἀντιβρασίαι πού ἐπιβεβαιεῖται ἀπὸ τίς ὑπηρεσιακὰς ἐκθέσεις.

Ἄν ἐξαιρέσῃ κανεὶς τίς λίγες περιπτώσεις, τίς ὁποῖες χαρακτηρίζεῖ ἡ εἰς προθέσεις μεροληψία καί αἰδική κρίσις, στήν πλειονότητα οἱ ὑπηρεσιακὰς ἐκθέσεις ἀποσκοποῦν νά δώσουν ἀντικειμενικήν εἰκόνα τῆς ποιότητος τοῦ προσωπικοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναφέρονται. Ἐν τούτοις δέν ἐπιτυγχάνεται πάντοτε ἡ ἀντικειμενικότης εἰς τὴν βαθμολογίαν παρὰ τὴν ζῆλον ἐπιθυμίαν τῶν προϊσταμένων. Οἱ λόγοι εἶναι ψυχολογικοὶ καί ἀνάγονται στίς ἀτομικὰς διαφορὰς καί τὸν ὀκειμενισμόν, ὁ ὁποῖος ἐπιβεβαιεῖ τίς πράξεις μας. Σπανίως συμβαίνει νά συμπεθεῖ καί νά ταυτίζεται σὲ στενὰ βαθμολογικὰ ὅρια ἡ κρίσις καί ἡ γνώμη τῶν προσώπων ἐπὶ ὁμοίων σημείων τοῦ χαρακτηρος ἑνὸς τρίτου προσώπου καί σπανιότερον ἐπὶ τῶν λεπτομερειῶν. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν τὸ κύρος τῆς γνώμης τῶν ἐδῶ μαρτύρων εἰς τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιούσης ἔπαυσε νά ἀποτελεῖ τὸ ἀλάσθητον καί μοναδικὸν κριτήριον διὰ μίαν ἀντικειμενικήν ἐκθεσίν τῆς πραγματικότητος καί ὁ νομικὸ ἐπιστήμονας δέχονται τὸ ἀρχαῖονον τοῦτο μέσον ἄλλοιφεῖ καλλιτέρου.

Εἰς τὴν Παιδείαν τὸ θέμα τῆς βαθμολογίας συναφὲς μὲ τὸ γενικότερον πρόβλημα τῶν Ἐξετάσεων ἀποτελεῖ σήμερον σημεῖον ἀντιρρήσεως ἀνάμεσα στούς παιδαγωγούς. Ἀσκεῖται πολεμικὴ κατὰ τῆς βαθμολογίας καί παρατάσσονται ἀπὸ τούς πολεμίους ἀκαταμάχητα ἐπιχειρήματα. Τὸ κυριώτερον ἔρεισμα τῆς πολεμικῆς ἐναντίον τῆς βαθμολογίας ἀποτελεῖ ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι ἡ βαθμολογία ἐπιβεβαιεῖται ἀπὸ ὀκειμενικούς παράγοντας καί δέν εἶναι δυνατὸν νά φέρῃ τὴν σφραγίδα τῆς ἀντικειμενικότητος. Ἀσάθμητοι εἰς ἐξωτερικὸν παράγοντας συντελοῦν εἰς τὴν μείωσιν τῆς ἀντικειμενικότητος. Κατὰ συνέπειαν τὰ τρωτὰ τῆς βαθμολογίας ἰσχύουν καί θιγὰ ἀκόμη αὐτὴ εὐρίσκειται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ποιοτικῆς κρίσεως τοῦ προσωπικοῦ ἀπὸ ἡμιτεροῦς καί εὐσυναιθιτοῦς προϊσταμένων.

Διὰ νά ἀντιποισούμεν καλύτερα τὸ θέμα ἄς παρακολουθήσουμε τὸν Ἐπιθεωρητὴ στὸ δύσκολο ἔργον τῆς Ἐποπτείας. Κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἐκθέσεων τῆς ὑπηρεσιακῆς ἰκανότητος τῶν δασκάλων τῆς περιφερείας του, ἐπιβεβαιεῖται ἀσυνείδητος ἀπὸ τίς προηγούμενες ἐκθέσεις τῶν προκατόχων του. Βέβαια εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἐνημέρωσις του ἀπὸ τὸν ὀκειον ἀτομικὸν φάκελλον καθενὸς δασκάλου, ἀλλὰ ἡ ἐνημέρωσις συνεπιφέρει ἀσυναίσθητα κάποια ἐπιπλέον κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς

δικῆς του ἐκθέσεως. Καί ἂν ἀκόμη δέν ὑπάρξῃ ἐπιρροασμός παλὶ βὰς προσέξῃ τὸ βαθμολογικὸν διάστημα τῶν δύο τελευταίων ἐκθέσεων. Ἐπειτα τὰ βαθμολογικὰ πλαίσια μέ τὸν Νόμον, τοῦ θέτου καί ὀρισμένους περιορισμούς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπέρχεται κάποια ἀλλοίωσις εἰς τὴν ἀντικειμενικότητα τῆς βαθμολογίας. Ἀκόμη ἡ ἐπιθεωρησις ἑνὸς δασκάλου εὐθὺς ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπιθεωρήσιν ἄλλου ποιοτικῶς ἀνατῶρου δημιουργεῖ δυσμενὴ ἀτμόσφαιρα διὰ τὸν ἐπόμενον καί ἡ βαθμολογία θὰ εἶναι ἐπιρροασμένη. Ἐξ ἄλλου ἡ ψυχικὴ διάθεσις τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ κατὰ τὴν ἐπιθεωρήσιν καί σύνταξιν τῶν ἐκθέσεων ἐπιβεβαιεῖται, σχετικῶς τὴν βαθμολογίαν. Οἱ κλιματολογικὲς καί οἱ καιρικὲς συνθήκες διακρίκοῦν καί αὐτὲς τὴν ἀναλογία τους. Μιὰ ἀνοϊξιάτικη ἐπιθεωρησις παρέχει εὐμενότερον κλίμα στὴν βαθμολογία ἀπὸ μιὰ χειμερινή. Ἐπίσης φαίνεται περισσότερο ἀπαιτητικὴ αὐτὴ πού γίνεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἀπὸ ἐκείνην πού γίνεται στὸ μέσον ἢ στὸ τέλος τοῦ σχολικοῦ ἔτους. Ἐπειτα τὸ καλὸ ἡ μέτρον διδακτῆριον ἐπιβεβαιεῖται καί ἂν ἀκόμη ὁ ὑπηρετῶν δέν ἔχει σχέσιν μέ τὴν καλὴν ἢ τὴν κακὴν κατάστασιν τοῦ διδακτῆριου. Ἐπὶ πλέον εἰς φυσιογνωμικὰς ἐκδηλώσεις καί ὀρισμένα ἀλλὰ ἐξωτερικὰ στοιχεῖα τοῦ βαθμολογουμένου δασκάλου ἐπιβεβαιεῖται ἐπὶ τῆς ὑπηρεσιακῆς βαθμολογίας. Σημειώοντες, ὅτι δέν εἶναι δυνατὸν νά τηροῦνται οἱ ἴδιες ἀναλογίαι στὴν βαθμολογία εἰς ὅλες τίς ἐκπαιδευτικὰς περιφερείας. Οἱ καλοὶ ἡ μέτροι διδάσκαλοι εἶναι δυσαναλόγως λίγοι ἢ πολλοὶ καί τὰ βαθμολογικὰ μέτρα ποικίλλουν κατὰ περιφερείας.

Διὰ τὰ παραπάνω αἷτια δικαιολογεῖται ἡ ἀποφισ δὲ ὁ Ἐπιθεωρητῆς εἶναι δυνατὸν νά μὴ βαθμολογήσῃ ἀπολύτως ἀντικειμενικὰ, ὅχι βέβαια ἀπὸ μεροληψία ὡς πιθανὸν πιστεῖται, ἀλλὰ ἀπὸ ἐπιρροασμὸν ἐκ τῶν ἀναφερθέντων σταθμητῶν καί ἀσταθμητῶν ψυχολογικῶν παραγόντων.

Ὁ διδάσκαλος εἰς αὐτὲς τίς περιπτώσεις πρέπει νά εἶναι ψυχραῖος καί ὀμοιοειτικός. Συμφέρον του εἶναι νά περιμενῇ καί νά ἐπιβοηθήσῃ τὸν Ἐπιθεωρητὴν διὰ τὸν ἀποκλεισμόν τῶν ἐξῶ-ὑπηρεσιακῶν παραγόντων ἀπὸ τῆς βαθμολογίας. Οἱ ἐπιρροασεῖς καί τὰ σχόλια ἐπιφέρουν ἀντίθετα ἀποτελέσματα.

Οἱ σχέσεις ἐπιθεωρητῶν καί δασκάλων πρέπει νά εἶναι ἀντάξις τῆς ὕψηλης ἀποστολῆς τοῦ ἔργου τῶν καί ἐποικοδομητικῆς διὰ τὴν ἐξυγίανσιν καί ἀναμόρφωσιν τῆς παιδείας. Ἡ ἱστορία τοῦ διδασκαλικοῦ κλάδου εἶναι μιὰ συνεχῆς ἀνοδος. Μιὰ σύντομος ἀναδρομὴ στὸ παρελθὸν ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τοῦ κλάδου πείθει, ὅτι ἡ σημερινὴ κατάσταση τοῦ κλάδου εἶναι πολὺ διαφορητικὴ ἀπὸ ἐκείνην πού ἦτο πρό πεντηκονταετίας. Τότε ὁ δάσκαλος ἦτο ὄχι ὁ τελευταῖος, ἀλλὰ ὁ ἐφεβρικός τροχὸς τῆς κρατικῆς μηχανῆς. Εὐρίσκειτο εἰς ἡρώνα μοῖρα καί αὐτοῦ τοῦ ἀγροφολοῦ. Ἦτο ὀχοειρὸς τῶν ἐκάστοτε διαθεσεων τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος πού ὕπηρετοσε καί ἀποτελοῦσε ὀμνητῆτα ποσότητα διὰ τὸν ὀπαλλήλους ἄλλων ὑπηρεσιῶν. Δέν εἶχε τὴν τὸλμην νά παρουσιασθῇ ὄχι μόνον εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ προϊσταμένου ἀλλὰ οὐτε καί εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον διὰ νά λάβῃ τὸν μισθὸν του. Οἱ ἀφ' ὕψηλοῦ προϊστάμενοι του προερχόμενοι ἀπὸ τὴν Μέση Ἐκπαίδευσις ἦσαν ἐν-

τελὼς ξένοι καί ἀδιάφοροι διὰ τὸν ἐργατῆ τῆς λαϊκῆς παιδείας. Συμπεριφερόντο πρὸς αὐτὸν ὡσαν στρατηγὸι πρὸς δακνάνα καί τὸν ἐθεώρουσαν ἀσημαντον πνευματικὴν προσωπικότητα. Δέν κατεδέχοντο νά κατέλθουν εἰς ἐπίπεδον ἔστω καί ἐλαχίστου συναστροφῆς καί νά ἐξετάσουν μετὰ προσοχῆς καί ἐνδιαφέροντος τὰ προβλήματα του.

Συγκρίνοντες τὴν τότε κατάσταση πρὸς τὴν σημερινὴν ἀντίληψιν νόμους τὸ μέγεθος καί τὴν ἔκτασιν τῆς ἐξελίξεως τοῦ κλάδου, ἡ ὁποία ἐπετεύχθη κατόπιν σκληρῶν καί μακρῶν αγώνων. Σήμερα ὁ δάσκαλος διαθετῆται μιὰ ἰσχυρὴ συνδικαλιστικὴ ὀργανωσις, ἡ ὁποία ἐγγυῖται εἰς αὐτὸν, τὸσόν τὴν περιφροῦσιν τῶν ἀποκτηθέντων, ὅσον καί τὴν διεκδικῆσιν καί ἐπίστασιν τῶν ἐκκερμῶν προβλημάτων του. Ὁ ἐπιθεωρητῆς καί ὁ δάσκαλος ἀνήκουν εἰς τὴν ἴδιαν οἰκονομία. Χαρακτηρίζουσα σχέσις ἡ ὀμοιογένεια. Τὰ προβλήματα, οἱ ἀντιρροασεῖς καί οἱ ἐπιβλαβεῖς τοῦ διδασκάλου ὄψησαν καί εἶναι βιώματα καί τῶν Ἐπιθεωρητῶν. Ἐλάχιστοι θὰ εἶναι ἐκείνοι οἱ ἐπιθεωρητῆς ὁ ὁποῖοι σὺν ἐπιλήθησιν ἀρχινομοῦ ἀπαρηγόρησαν τὴν προέλευσιν τῶν καὶ ἐξέχασαν τούς συνεργάτας τῶν. Ἀπὸ τῆς σκοπιάς αὐτῆς ἐξετάζομενες οἱ σχέσεις ἐπιθεωρητῆ καί δασκάλου δέν παρέχουν ἔδαφος πρὸς καλλιέργειαν πνεύματος ἀντιδικίας. Ὅδτε ψυχολογικὰ διεκτιολογεῖται ἡ ἀλλαγὴ τοῦ χαρακτηρος ἀπὸ τὴν ἀνοδο τοῦ διδύλου στὸ σκαλί τῶν εὐθύνων πού λέγεται ἐπιθεωρητῆς. Ὁ καλὸς δάσκαλος θὰ εἶναι καί καλὸς ἐπιθεωρητῆς. Συνάπως δέν ἀληθεῖται, ὅτι ὁ δάσκαλος, ὅταν γίνεται ἐπιθεωρητῆς μεταβάλλεται εἰς δυσῶστη. Εἰς ἄλλο σημεῖο πρέπει νά ἀναζητήσομε τὴν ἀλήθειαν. Εἰς τὸν παράγοντα τῆς ὀποβολῆς. Εἶναι διάχυτος ἡ προκατάληψις εἰς ὄλους τούς κλάδους ὡς πρὸς τίς σχέσεις προϊσταμένου καί ὑφισταμένου, κατὰ τὴν ὁποῖαν οἱ προϊστάμενοι συνήθως ἐπιδεικνύουν πνεύμα δυναστεσεως τῶν ὀπισταμένων καί κἀμῶν κατὰχρησιν τῶν δικαιωμάτων τους. Τοῦτο ὅμως πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων δέν συμβαίνει κατὰ κανόνα.

Τὸ ἔργον τοῦ προϊσταμένου εἶναι δυσχερὲς καί πολλὰκις ἀχαρὶ, ὅταν εἶναι ὀποχρωασμένος νά ἐπιληφθῇ τῶν ὀπὸ τοῦ Νόμου ἐπιβαλλομένων καθηκόντων εἰς ὄλην τὴν ἔκτασιν τῶν. Ὁ δάσκαλος δύναται νά βοηθήσῃ τὸν ἐπιθεωρητὴ διὰ νά ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸν ἐπιρροασμὸν ὀκειμενικῶν καί ἐξῶ-ὑπηρεσιακῶν παραγόντων οἱ ὁποῖοι παρεμβάλλονται εἰς τὸ ἔργον του καί κατὰ προτιμήσιν στίς προαγωγὰς καί μεταθεσεις. Χρειαζεται νά ἀναληφθῇ αὐτοσυμφερίαι ἀπὸ ὄλους τούς δασκάλους ἐναντίον ἐκείνων τῶν παραγόντων, ὁ ὁποῖοι νοθεοῦν τὴν νησιάν θέλησιν καί γνάμη τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς. Χρειαζεται προβολὴ ἀντικειμενικοῦ πνεύματος, συνειδητῆς καθήκοντος καί ἔξαρσις ὑπεράνω ἐγωϊστικῶν ἀντιλήψεων καί συμφεροντολογικῶν βλέψεων. Ἀπαιτεῖται ὀμοιοβία κατανόησις τοῦ ἔργου τοῦ ἐπιθεωρητοῦ καί τοῦ δασκάλου. Ὅδτε ἂ ἐπιθεωρητῆς ὄδτε ὁ δάσκαλος πρέπει νά ὑπερβαίνουν τὰ ἐσοκμμένα δι' αὐτούς. Εἶναι τιμὴ καί συμφέρον τοῦ δάσκαλο νά κρατῇ τὸν ἐπιθεωρητὴ του ἐκεῖ ὅπου πρέπει καί δικαιοσύνη καί εὐγένεια διὰ τὸν ἐπιθεωρητὴν νά φέρεται εἰς τὸ δάσκαλο ἀναλόγως.

Οἱ σχέσεις ἐπιθεωρητῶν καί δασκάλων πρέπει νά διαπνέωνται ἀπὸ αἰσθητὰ εἰλικρινείας, ἀγάπης καί ἀλληλοσεβασμοῦ τῶν ἐκτερωθεν καθηκόντων καί δικαιωμάτων. Τὸ μυστικὸν τῆς ἐπιτυχίας ἐγκραδίων σχέσεων ἀνάμεσα στούς ἐπιθεωρητῆς καί δασκάλους εἶναι ἀνσκεφθῆ διὰ μίαν στιγμὴν ὁ κάθε ἐπιθεωρη-

ΟΡΙΟΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Του κ. Ε. ΠΑΡΕΝΤΗ, Ταμῆου Διδ. Σουλ. Κεφαλληνίας—Ἰθάκης

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὄλοι οἱ ἀνθρώποι ἐπιθυμοῦν διακαδῶς τὴν εἰς τὴν γερωνικὴν ἡλικίαν ἀσφάλειαν τῶν καί διὰ τῆς ἐκούσις καταβολῆς χρημάτων τὰ ὁποῖα κερδίζουν κατὰ τὴν περίοδον τῆς σωματικῆς τῶν ἀντοχῆς.

Τὸ ζήτημα ὅμως δέν ἐποθετήθη ὀρθῶς ὡς πρὸς τὸ ὄριον ἐξόδου ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐκπαιδευτικῶν μας διὰ τούς κάτωθι λόγους :

1) Ἡ ἐργασία τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ εἶναι τὸσόν ἐπιπνοος πού ἡ ἐπὶ 35 ἔτη παραμονὴ του φθέρει ὄλας τοῦ τὰς σωματικὰς καί ψυχικὰς δυνατάς καί παρουσιάζεται ἕνα ἀληθινὸ ράκος τὴν στιγμὴν τῆς συνταξιοδότησεως.

2) Δεδομένου ὅτι ὁ μέσος ὄρος τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων εἶναι τὸ 65ον ἔτος, κατὰ τὴν ἡλικίαν ταύτην ἄλλοι θὰ ἔχουν μεταναστεύσει εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν καί ἄλλοι δ' ἀναμμένων ζῶντες νεκροὶ τὴν ταχεῖαν αὐτῶν μεταβάσιν εἰς τούς κόσμους τοῦ Πλοῦτονος.

3) Αἱ ἰδιαιτεραὶ συνθηκαὶ τοῦ μισθολογίου τῶν Ἐλλήνων καί ἡ ἀναμονὴ πρὸξήμενων ταμίων (ταμ. Προνοίας κλπ.) ὡς καί βαθμὸν ἀναγκάζουσι τὸν Ἐλληνα ὄμη)λον νά παραμῆνῃ πολλὰκις ἐπὶ 40 καί 45 ἔτη. Ἀντιλαμβάνεται ὁ ἐκπαιδευτικὸς νά πλησιάζῃ ἡ ὄρα τοῦ θανάτου καί ὄμως τὸ ποθητὸν βιβλιῆριον τῆς συντάξεως τὸν κρατεῖ δέσμιον εἰς τὴν ὄπηρεσίαν διὰ τούς ὄς ἀνω ἀναφερθέντας λόγους.

Μία πολιτεία ὄμως πού καυχῶται διὰ τὴν κοινωνικὴν τῆς δικαιοσύνην ἀσφαλὼς θὰ ἐπιθυμῇ ὄπως παρῶσχη εἰς τὰ ἀφιερῶσαντα ὄλόκληρον τὴν ζωὴν τῶν ὄργανα τὴν δυνατότητα νά μείνουν εἰς τὴν ζωὴν μετὰ τὴν ἐξῶδον τῶν ἐκ τῆς ὄπηρεσίας καί ἐπὶ 10—15 ἔτη.

Καί ὄμως ἀκόμη ἐπιμένει ἡ Νομοθεσία μας νά μείωνῃ τὸ ὄριον ἡλικίας εἰς ἄλλους κλάδους καί εἰς τούς ἐκπαιδευτικούς τὸ διαιτηρῆ εἰς τὸ 65ον ἔτος.

1) Προτιμεῖται ὄπως ἡ ὄλη ὄπηρεσία τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ δι' ὄλόκληρον συνταξιοδότησιν ἀνέρχεται εἰς τὰ 28 ἔτη.

2) Ὅπως εἰς τὸ 58ον ἔτος ὀποχρωαστικὸς ἀπερχόμενος τῆς ὄπηρεσίας ἄ. ἀντες οἱ ἐκπαιδευτικοὶ πλὴν τῶν ἐπιθεωρητῶν Στοιχ. καί Μέσης Ἐκπαίδεσεως ὡς καί τῆς Κεντρικῆς ὄπηρεσίας τοῦ ὄπουργείου Παιδείας.

Ἡ διαφορὰ πού θὰ προκύψῃ νά καλύπτεται εἰτε δι' ἐπιχορηγήσεως τοῦ κράτους ἢ δι' ἐπιβαρύνσεως τῶν ἡσφαλισμένων ἐκπαιδευτικῶν καλυπτοῦσιν τὰ 7 ἔτη (τῆς πλεόν διαφοράς 35—28=7) ἀδύνατον τῶν ἀποδύχων τῶν ἐκπαιδευτικῶν εἰς τὸ ὄθος τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὄμοιοβάθμων τῶν ἄλλων Δημοσιῶν ὄπαλλήλων.

.....
τῆς, ὄτι ἐγίνετο δάσκαλος καί ὁ κάθε δάσκαλος ὄτι ἐγίνετο ἐπιθεωρητῆς. Δηλαδή νά κατανοησῇ βαθεῖ ὁ ἕνας τὴν θέσιν τοῦ ἄλλου.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΤΙΚΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΔΟΣΤΕ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΟΝ ΠΑΠΑ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΔΑΣΚΑΛΟ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΔΥΟ ΔΥΝΑΜΟΤΟΝΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΞΟΡΜΗΣΕΩΝ

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΙ Ο ΛΑΟΣ

Ο Δημοσιογράφος κ. Στεφ. Λιπιάτης περιδεύσας ανά την ηπειρωτικήν Ελλάδα, εγνώρισεν εκ του πληθόν την άποστροφήν και τὸ ἔργον τῶν δύο ἰσχυροτέρων φορέων τοῦ ἔθνικοκοινωνικοῦ δυναμισμού τῆς φυλῆς μας, τὸν παπὰ καὶ τὸν δάσκαλο τοῦ χωριοῦ. Σχετικῶν ἔβηρον τούτου, δημοσίευσεν ἡ ἡμερησία «Ἐραυδὴς» εἰς τὸ φύλλον τῆς 16/5/38, τὸ ἐπειὶ ἀναδημοσιεύμεν κατωτέρω.

Περνώντας, αὐτὲς τῆς ἡμέρας, ἀπὸ μέσον τῆς ἀριθμητικῆς ὁμορφίας τῆς ἑλληνικῆς ἐπαρχίας, ἀπὸ μέσον τῆς Στερεᾶς τῆς Ἀκαρνανίας καὶ τῆς Ἡπείρου, ἐστάθηκα πολλές φορές γιὰ νὰ ἴδω, νὰ γνωρίσω καὶ νὰ κουβεντιάσω μὲ τὸν δάσκαλο καὶ τὸν παπὰ τοῦ χωριοῦ. Ἐπίσθηκα γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά, πὼς οἱ δύο αὐτὲς μορφές, εἶναι οἱ ἰσχυρότεροι φορεῖς τοῦ ἔθνικοκοινωνικοῦ δυναμισμού τῆς φυλῆς μας καὶ οἱ καθάρωτες δυναμογόνες πηγὲς τῶν δημοσυργικῶν τῆς ἐξάρσεως. Ποτίζον μὲ τὸ ἀνεκτίμητο ἔργο τους ἕως κυττάρων ἀφᾶς, (καθὼς ἔλεγαν οἱ ιστορικοὶ Παῦλος Καρολίτης), τὸ πνεῦμα τῆς ἀνανεωτικῆς προσαρμογῆς τοῦ λαοῦ σὺν δεδομένη τῆς ἔθνικῆς του πραγματικότητος. Ἐχει δίκαιον ὁ Περικλῆς Γιαννόπουλος, ὁ παλαιὸς ἑλληνολόγος, νὰ γράφῃ στοὺς στοχασμοὺς του, ὅτι ἡ Ἑλλάδα θὰ κρατᾷ ὄψηλάν τὸν δάσκαλο καὶ τὸν παπὰ, ἰδιαίτερα τὸν δάσκαλο καὶ τὸν παπὰ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαρχίας ποτὲ δὲν θὰ χαθῆ ἡ βαθυπροσωπικότης τῶν τριῶν τετάρτων τοῦ ἔθνικοῦ μας συνόλου. Καὶ ποτὲ δὲν θὰ πάψουν νὰ μιλοῦν μέσα σὸ στήθος τῶν ἀνθρώπων τοῦ βουνοῦ καὶ τοῦ κάμπου, οἱ βαθυδάλες, ἀρμονικῆς φωνῆς, ποὺ τὸ πνεῦμα οἰανὰ καὶ ῥητὰ «ἔβαν ἔβου καὶ ἐξ ὄλων ἔβου», ἀπὸ ποῦ, δηλαδὴ, κρατᾷ ἡ βιολογικὴ του καταβολὴ καὶ ἀπὸ ποιοῦς καταβλήθη ἡ σπερματογόνος ἀφαιτηρία τῆς πολυχιλιετούς ἐξελίξεώς του. Τὸ μέγα, τὸ ἀργέτυπο καὶ πανάγιον κῶταρον, ποὺ λέγεται χωριό, ἀποτελεῖ, κατὰ τὴν παραδειγμαμένην ἐπιστημονικὴν ἀλήθειαν, τὸ ἀνεξάντλητον λατομεῖο, ἀπ' οὗ θὰ κοποῦν καὶ θὰ πελεκηθοῦν τὰ λευκὰ, χρυσοῦντα μάρμαρα τοῦ κοινωνικοῦ ἑλληνικοῦ Ἐρεχθίου. Ἐκεῖ σὸ χωριό, εἰδικότερα σὸ χωριό, ποὺ μοιάζει, ὅπως τὸ θωρεῖς ἀπὸ μακρὰ, στὴν ἀνάντα τοῦ καιροῦ ἡ στήν γαλανόφωτον ὀδὴν τῆς καλοκαιρίας, σὺν μιᾷ φωνῇ ἀκατάλυτη, ποὺ φυλάει καὶ κρατεῖ καὶ διασώζει καὶ γονιμοποιεῖ, τὰ θεμελιωτικὰ «κρίσματα» τοῦ Ἐμπεδοκλέους: Δηλαδὴ, τὴν παράδοσιν, τὴν μνήμη, τὴν καρδίαν, τὸν ἐνθουσιασμόν, τὴν συνοχὴν, τὴν ἀγάπην, τὴν νοσταλγίαν καὶ τὴν μωρικερβὴν ἐπιείκην τὴν δημοσυργικὴν. Ἐκεῖ, σὸ ἑλληνικὸν μας χωριό, εἶτε στὸν κάμπο βρισκόμεναι καὶ τὸ ραπίζουσι οἱ ὄφρες τῆς ἀγῆς καὶ οἱ ἀνάβρες τοῦ κατάκοπου βουνοῦ. Εἶτε σὸ βράχιον ὀψηλὰ καὶ σὸ κλαδωτὰ τὸν βουνό.

Ὁ δὲ ἑλληνικὸν μας χωριό συντελεῖται, ἀθόρυβα, αἰῶνες τώρα ἡ μυσταγωγικώτερη λειτουργία τῆς ἔθνομολογικῆς μας ἀθανασίας. Ἡ σκέψις μας, ἂς πηγαῖν συχνὰ ἐκεῖ ὀψηλὰ, ὅπου, κατὰ τὴν ἐπιγραμματικὴν φράσιν τοῦ ξηνητημένου ἐπιστήμονα μας Βασίλη Βαλαώρα, κρῖβεται ἡ μισθὴ ἀπὸ ὀλόκληρον τὴν καρδίαν τῆς Ἑλλάδος. Στὰ ὄψημετρα ἐπάνω ἀπὸ τὰ τετρακόσια, ἔβαλε ὁ ἔθεός τῆς Ἑλλάδος τὰ πολυτιμότερα ὄργανα τῆς λειτουργίας τῆς: τὴν καρδίαν, καὶ τὰ σπλάγχνα. Ἄλλοιμονον ἂν φύγη ἀπὸ μέσα μας, ἔστω καὶ γιὰ λίγες στιγμῆς, τὸ γαλανὸν ὄργανον τοῦ ἑλληνικοῦ μας χωριοῦ. Τρεῖς ἄλλοιμονον, ὅμως, ἂν φύγη, ἔστω καὶ γιὰ λίγους καιροὺς, μέσα ἀπὸ τὸν στοχασμὸν μας, ἡ μορφὴ τοῦ παπὰ καὶ τοῦ δάσκαλου, ποὺ ζωντανεύουν καὶ θερμαίνουσι καὶ ἀνασταίνουσι τὴν ψυχὴν καὶ τὸν νοῦν τῶν κατοίκων αὐτῶν τῶν ὄρειων μας ἀετοφωλῶν. Ἐκεῖ, ἂς πηγαῖν συχνὰ ἡ σκέψις μας, ὅχι μηχανικὰ καὶ ὄνειροπόλῳ, ἀλλὰ ἐνισχυτικὰ καὶ θερμουργῶ καὶ πραγματικῶς, ὅπως ταιριάζει στὴν συνεργασία ὁμοειδῶν καὶ ὁμότροπων καὶ ὁμόφρων δυνάμεων τοῦ ἐνιαυτοῦ βιολογικοῦ, ἔθνομολογικοῦ μας κυττάρου. Παράλληλα καὶ συνεξάρτητα μὲ τὸ Κράτος, ποὺ τόσα ἔχει πολλὰ καὶ πολυώνυμα νὰ ἀντιμετωπιῇ θεινὰ καὶ προβλήματα, ἂς κινηθῆ ὁ μηχανισμὸς τῆς ὀλοκράτους ἑλληνικῆς μας ἀκατομήσεως γι' αὐτοῦς, ποὺ συνέδσαν τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον μὲ τὴν κορφῆν, μὲ τὰ βουνα καὶ τὴν ραχοθλας, τὴν πράσιναν πλάγιαν καὶ τὴν βρυσσοθλας...

Τὸ ἔθνικὸν ἴδρυμα, στὴ φωτεινὴ ἑλληνικὴ προοπτικὴ του, ἐσκόφηκε δημοσυργικὰ γιὰ τὸ χωριό, θέτοντας τὴν πρῶτην ἀκλόνητην βᾶσιν τῆς πολλαπλῆς ἠθικοδυναμικῆς καὶ τῆς χρονοπολιτιστικῆς ἐξελίξεώς του. Ἡ προσπάθειά του αὐτῆ, ἂς πᾶρη μορφή καθολικὴ καὶ ἂς γλῆν τὸ ἀποστολικὸν «Πιστάω» δλωνέκλων τῶν ἀδγενικῶν ψυχῶν, ποὺ δὲν ἐσπᾶν νὰ νοσταλοῦσιν τὴν ἀλήθειαν, τὴν δικαιοσύνην καὶ τὸν ἀλτρουισμόν. Οἱ Ἕλληνες, σ' οὗτοιαν καὶ ἂν ἀνήκουμα καταδύθουν καὶ σ' οὗτοιαν καὶ ἂν πιστεῦσιν ψυχοβρωτικὸν προσανατολισμὸν, ἂς συνειδητοποιήσιν ἀρίφνητα μέσα μας τὸ ἔνα καὶ ὀπέρτατο καθήκον: νὰ εἰμαστε σὴψυκα καὶ ὀλοδύναμα παράπλευρον μὲ τὴν ζωὴν τὴν πορεῖαν καὶ τὴν τόχην τοῦ ἑλληνικοῦ μας χωριοῦ. Καὶ κἀντὶ περισσώτερον, ἀκόμη: νὰ εἰμαστε ὀλοπλευρα σὴψυκα καὶ ὀδοστοίχοι μὲ τὸν παπὰ καὶ μὲ τὸν δάσκαλο αὐτοῦ τοῦ ἀθάνατου χωριοῦ μας. Κάθε κοινωφελὲς σωματεῖον: κάθε ὀλλογος ἐκδρομῶν: κάθε ὀμάδα ψυχαγωγίας: κάθε ἄτομον χωριστὰ καὶ κάθε ὀμιλος ἐξοχιστὰ, ἂς δοῦν, καὶ ἂς ἐνοήσιν κ' ἂς ζήσουν βαθείαν, τὴν ὀσωτερικὴν, τὴν ἐνδότερη μοῖραν τοῦ ἑλληνικοῦ μας χωριοῦ. Ἄλλοδ, χιλιάδες χωριῶν, ἐγνωρίσαν τὴν θαλπωρὴν τῆς ἀγάπης τῶν θαυμαστῶν τους μὲ ἔργα καὶ πράξεις θεμελιωτικῆς γιὰ τὴν τόχην τους. Ἄς γνωρίσιν τὴν ἴδια στοργὴν καὶ τὴν ἑλληνικὰν μας χωριὰ. Κι' ἂς γλῆν

Ἡ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Τοῦ κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΖΑΒΡΑ, δικηγόρου, κρῶν Ἐισηγητοῦ ἐν τῇ Ἑλεγκτικῇ Συνεδρίῳ, Συνταξιοδοτικοῦ Συμβούλου παρὰ τῇ Διδασκαλικῇ Ὀμοσπονδίᾳ Ἑλλάδος.

Κατὰ τὸν συνταξιοδοτικὸν νόμον οἱ δι' ὀιονδῆποτε λόγον ἐξερχόμενοι τῆς ὀπηρεσίας ὀπάλληλοι ὡς καὶ οἱ ὀκογένειαι τῶν ἐν ὀπηρεσίᾳ ἀποβιόοντων ὀπάλληλων ὀποβάλλουσι τὴν αἴτησιν περὶ ἀπονόμης συντάξεως εἰς τὸ ὀπουργεῖον εἰς τὸ δ-

ἡ πρῶτη ζῶσθι ἐσπᾶθι ἀνθρωπιάς μὲ τὴν δύο σβαστάς κ' ἀγαπητῆς δυνάμεις τοῦ χωριοῦ, μὲ τὰ δύο σμβολὰ τῆς ἀθανασίας του: τὸν παπὰ καὶ τὸν ἀκαταπόνητον δάσκαλο.

Κάθε σκολιὸν μέσα στὴς πόλεις. Κάθε ἴδρυμα. Κάθε συνεταιρισμὸς. Κάθε Τράπεζα. Κάθε ὀπουργεῖον καὶ ὀργανισμὸς στὴν ἐξὀπηρεσιακῇ, σὀλλογικῇ συγκρότησιν τῶν ἀνθρώπων, ποὺ τὸ ὀπηρετοῦν. Κάθε ἐργοστάσιον καὶ βιομηχανία. Ἄς κάμουν ὄρατον σκολόν τους καὶ μέρμαν, τὴν ἐσπᾶθιν καὶ τὸν συμπληροσμὸν τους, μὲ ἔνα, τῆς ἐκλογῆς τους χωριό. Ἄς προτιμήσουν τὰ πῶ μακρυνὰ, τὰ πῶ ὀισυχῆ καὶ τὰ πῶ ἐσχασμένα. Αὐτὰ ποὺ εἶναι στὴν ἀκριτικὴ Ἑλλάδα μας, σὸν πανάγιον φρουρὸν, ἀραδισμένα. Καὶ μοιάζουσι, σὸν νὰ λέν νυχτῶμερα στοὺς Ἕλληνας: θαρθῆ καιρὸς νὰ θυμηθῆτε καὶ ἔμένα...

Περπατώντας τῆς ἡμέρας αὐτῆς στὴν ἀθάνατην Ἡπειρον, ἐγνώρισα ἀκόμη μιὰ φορά βαθύτερα, τὸ χωριό, τὸν παπὰ καὶ τὸν δάσκαλο. Ἐπῆρα ἀπὸ τὴν δύναμιν τους, δύναμιν. Κι' ἀπ' τὴ ζωὴν τους πῆρα τὸ τραγοῦδιον, ποὺ τὰ λαλοῦν ὄρατα ποῦλιὰ στὴ στήθην τους καὶ εἶναι τῆς ρομιοσύνης μας λουλοῦδιον. Στὸν ὄρειον ἐπάνω, πρὸς τὰ ὄνορα, εἶδα ἀθάνατην σκηνῆν, ποὺ μὲ συγκλόνισεν γεμάτη νόημα ζωῆς κ' εὐαῖσθησι. Γεμάτη νόημα καὶ ἔξαρσι κ' ἑλληνολατρικὴ ἀσθαθούσι. Εἶδα ἔναν παπὰ, ποὺ ἐπορεύονταν, μὲ τὸν λευκὸν τὸν ὄλων φορτωμένον, ἀπὸ χωρτᾶν ποδῆ παρὶ ἀπ' τὸ καζάρι του, μὲ τὰ φτωχὰ τὰ χρῆματά του ἀγορασμένον. Ὁ φομελιάρης καὶ πολὺ τακμὸς παπᾶς—πατὴρ Βασίλη Παπαδόπουλο, τὸν λένε—, πρὸς τὰ Παλιὰ, πορευόνταν. Αἰῶνια. Κι' εἶχε στὴν ὀψιν του κάποια κρυφὴ πεκοῖθησι αἰώνια. Σταμάτησα νὰ τὸν ἴδω ἀπὸ κοντὰ καὶ ὀ ἄλλη ἔνωσι ψυχῶν νὰ τοῦ μιλήσω. Κι' ὀτι μπορῶ μὲσ' ἀπ' τὸ στήθος μου βαθεῖα, σὸν σὀμβολο χαρᾶς, νὰ τοῦ χαρίσω. Εἶναι παπᾶς καὶ φομελιάρης καὶ φτωχός. Κι' εἶναι ἔνας ὀδῶλος ἐργάτης τοῦ ὀψίστου. Καὶ στὸν λοφίσκον, μὲ ἀντικρῶν χωριό, λέει τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Κρίστου. Σ' αὐτόν, σ' αὐτοῦς τοὺς ταπεινοὺς παπα-Βασίληδες, ἂς πᾶθ ἡμέρα ὀλόχαρη ἡ προσυχὴ μας. Καὶ στοὺς δασκάλους, ποὺ συντρέχουσι τὸ ἔργο τους ἀσπληγῶν μὲ σεβασμὸν ἡ προσοχὴν μας. Εἶναι οἱ στόλοι ποὺ κρατᾶν τὸ ὀκοδόμημα αὐτοῦ ποὺ λέγεται ὀλόφωτη Ἑλλάδα. Ποὺ ὀσο περνοῦν τὸ χρόνισ, αὐτὸ δὲν ὀβνεται. Καὶ παρῆναι περισσώτερον λαμπράτα. Ἄς πᾶθ ὀμέρα, ὀλόχαρη ἡ σκέψις μας, σὸν μακρυνὰ μας τὰ χωριὰ τὰ ἐσχασμένα. Αὐτὰ ποὺ εἶναι στὴν Ἀκριτικὴ Ἑλλάδα μας σὸν πανάγιον φρουρὸν, ἀραδισμένα. Ἄς πᾶθ ὀμέρα γοργώτερη ἡ σκέψις μας, σὸν μακρυνὰ μας τὰ χωριὰ τὰ πονεμένα. Αὐτὰ ποὺ μοιάζουσι, σὸν νὰ μᾶς λέν νυχτῶμερα: θαρθῆ καιρὸς νὰ θυμηθῆτε καὶ ἔμένα...

ποῖον ὀπῆγοντο λ. χ. οἱ ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ καὶ οἱ ὀκογένειαι τῶν ἐκ τούτων ἐν ὀπηρεσίᾳ ἀποβιόοντων εἰς τὸ ὀπουργεῖον Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ ὀπροκευμάτων τὸ ὀποῖον μετὰ προέλεγον τῶν προσητημένων τῆ αἰτήσεως νομίμων δικαιολογητικῶν διοβᾶζει ταύτην μετὰ τούτων καὶ πάσης σχετικῆς πληροφῶρας εἰς τὸ Ἑλεγκτικὸν Συνεδρίον ὡς ἀρμόδιον διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς συντάξεως.

Αἴτησις περὶ ἀπονόμης συντάξεως ὀποβαλλομένη ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ἑλεγκτικὸν Συνεδρίον διοβᾶζεται ὀπὸ τούτου εἰς τὸ ἀρμόδιον ὀπουργεῖον, ἴνα τοῦτο μετὰ τὸν προέλεγον τῶν νομίμων δικαιολογητικῶν ἐπαναφέρῃ ταύτην μὲ τὴν ἐπιζῆμιαν συνέπειαν, εἰς βάρος τοῦ αὐτοῦτος τὴν ἀπονόμην συντάξεως, τὴν ὀπλείαν χρόνον καὶ τὴν ἐπιδράδουσι τῆς περαιώσεως τῆς ὀποθέσεως του.

Ἡ αἴτησις μετὰ τῶν νομίμων δικαιολογητικῶν εὐθὺς ὡς περιέβη εἰς τὸ Ἑλεγκτικὸν Συνεδρίον πρωτοκόλλεται εἰς τὸ γενικὸν βιβλίον Πρωτοκόλλου τούτου καὶ ἐν συνεχείᾳ διοβᾶζεται εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Πολιτικῶν Συντάξεων, καταχωρεῖται εἰς ἐδικὸν βιβλίον πρωτοκόλλου ταύτης καὶ παραδίδεται εἰς τὸν Προϊστάμενον (Ἑλεγκτὴν) τοῦ ἀρμόδιου ὀπως ἐπιληφθῆ ταύτης τμημάτος τῆς Διευθύνσεως καὶ ὀδοῦ εἶδει ταύτην πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς ἔνα τῶν ἐπεξεργαστῶν τοῦ Τμήματος.

Ὁ ἐπεξεργαστὴς βάσει τῶν προσηρητητικῶν τῆ αἰτήσεως νομίμων δικαιολογητικῶν καὶ ἐφ' ὀσον ταῦτα εἶναι πλήρῳ ἐπεξεργᾶζεται τὴν ὀποθεσίαν καὶ καταρτίζει τὸ προσχέδιον πράξεως καὶ ἐν συνεχείᾳ ὀ συνταξιοδοτικὸς φάκελλος μετ' ἔλεγχου καὶ θεώρησιν ὀπὸ τοῦ Ἑλεγκτοῦ καὶ Διευθυντοῦ τῆς ὀπὸ τοῦ ἐπεξεργαστοῦ γενομένης ἔργασίας παραδίδεται εἰς τὸ γραφεῖον Πρωτοκόλλου τῆς Διευθύνσεως καὶ διοβᾶζεται εἰς τὴν Γραμματεῖαν τοῦ Β' Κλιμακίου (Συμβουλίου) διὰ τὴν ὀπὸ τούτου ἐκδοσὴν τῆς πράξεως.

Τῆς εἰσαγωγῆς ἐκάστης συνταξιοδοτικῆς ὀποθέσεως εἰς τὸ Β' Κλιμακίον διὰ τὴν ἐκδοσὴν τῆς πράξεως προηγεῖται ἀπαράτῳς ἡ δακτυλογράφησις τοῦ προσχέδιου ταύτης, ἡ παραβολὴ τῶν δακτυλογραφηθέντων ἀντιγράφων πρὸς τὸ πρῶτον, ποὺ καὶ ἡ παραπομπὴ πρὸς τὸν Γενικὸν Ἐπίτροπον, ἴνα ὀδοῦς ἐκφέρῃ τὴν γνώμην του.

Τὸ Β' Κλιμακίον σὀνδριάζει τακτικὰς ἀπαρτῆς τῆς ἔβδομοδος, εἰς ἐκάστην δὲ σὀνδριάζει τούτου ἐκδιδόντα ἄκατομάδες πράξεων. Ἐκ τούτου ἀντικαθᾶνεται πᾶς τις μὲ πῶσον ταχῶν ρυθμὸν συντελεῖται ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἡ γιννομένη τῶν ἐἰσαγωγῆς τῶν συνταξιοδοτικῶν ὀποθέσεων εἰς τὸ Κλιμακίον κίον προεργασία (Καταχώρησις εἰς διάφορα βιβλία τῆς Γραμματείας, δακτυλογράφησις, παραβολὴ, παραπομπὴ εἰς τὸν Γενικὸν Ἐπίτροπον κ.λ.π.).

Χάρις εἰς τὴν ἀξίαν πάσης ἐξάρσεως ἐργατικότητος, ὀπηρεσιακῶν ζήλων καὶ τὴν πλήρῳ ἐνημέρωσιν τῶν ὀπάλληλων τῆς Γραμματείας καὶ τῶν δακτυλογράφων καὶ τῶν ἀρτῶν

(συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 6)

Διευθύνσεως συμφώνως τῇ ἀρτῳφ β 8 1 τοῦ Α. Ν. 1092/1988:

Ἐκδότης: Διδ. Ὀμοσπονδία Ἑλλάδος

Πρόεδρος: ΗΛΙΑΣ Π. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Τιμοξένοιο 10 — Ἀθήναι

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: ΚΩΣΤΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ — Ἑλαιο 16

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΔΕΚΑΜΕΡΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΔΙΚΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΜΕΝΟΦΩΝΤΟΣ 15Α - ΤΗΛΕΦ. 35-547

Έτησία συνδρομή τοῦ Διδασκαλικοῦ Βήματος . Δραχ. 50.—
Τιμή τοῦ φύλλου 150
Διὰ τὰς Σχολικὰς Ἐφορείας . . . . . 50.—

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ,
ORGAN OF THE FEDERATION OF ELEMENTARY TEACHER'S OF GREECE
BRANCH OFFICE: 15A XENOPHON ST., ATHENS (GREECE)

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ,
(Τribune des Instituteurs)
ORGANE OFFICIEL DE LA FÉDÉRATION DES INSTITUTEURS DE GRÈCE
BUREAUX: 15A, RUE XENOPHON, ATHÈNES (GRÈCE)

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΕΙΣ ΠΕΙΣΜΑ ΤΩΝ

Ἀναμφισβητήτως, ἂν ἔκρινε κανεὶς ἀπὸ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον μεταχειρίζονται οἱ ἀρμόδιοι τὸν Διδασκαλόν, θὰ ἀνέμενε ἀπὸ αὐτὸν καὶ ἀνάλογον διαγωγὴν ἔναντι τῶν πάσης φύσεως ζητημάτων.

Καί, ὅμως, εἰς πείσμα ὄλων τῶν στενοκεφάλων οικονομικῶν παραγόντων καὶ τῶν διαφόρων ἄλλων καλοθελητῶν, ἀσπόνδων φίλων τῆς Στοιχ. Ἐκπαιδύσεως, οἱ διδάσκαλοι, ὡς ἄτομα καὶ ὡς ὁμάδες, παρουσιάζουν μίαν πρωτοφανῆ καὶ ἀνευ προηγουμένου δραστηριότητα εἰς τοὺς τομεῖς τῆς πνευματικῆς, πολιτιστικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Οὕτω, καθ' ἑκάστην, οἱ διδασκαλικοὶ σύλλογοι καὶ οἱ σύλλογοι τῶν σχολείων ἰδρύουν βιβλιοθήκας, ταμεῖα ἀλληλοβοηθείας, ταμεῖα προικηδοτήσεως θυγατέρων, πνευματικὰ κέντρα, ὁμιλίαν διαφωτίσεως καὶ διὰ διαφόρων διαλέξεων ἀγωνίζονται νὰ ἀνυψώσουν τὴν πνευματικὴν στάθμην τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΙΕΡΕΥΣ - ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

Ὁ «Ἀθηναῖος» εἰς τὴν στήλην τοῦ τῆς Ἐφημερίδος «Καθημερινή», ἀναμνησκόμενος παλαιῶν καλῶν ἡμερῶν, νοσταλγεῖ τὸν θεσμόν τοῦ ἱερέως - διδασκάλου, ὁ ὁποῖος, ἀναμφισβητήτως, εἰς τὴν ἐποχὴν του, προσέφερεν ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἔθνος, κατὰ τὰς ἀκοτεινάς καὶ τὰς μετέπειτα ἡμέρας τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Ἐὰν ὁ ἱερεὺς - δάσκαλος ἐπέτυχεν εἰς τὸ ἔργον του, θεραπεύσας ἐπαρκῶς τὸν σκοπὸν τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὸ παρελθόν, τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ, δι' ἡμᾶς, γεγονός, δυνάμενον νὰ μᾶς ἀγάγη, ἀναγκαστικῶς, εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον, σήμερον, ἐπιβάλλεται νὰ λειτουργήσῃ μὲ τὸν ἱερέα - δάσκαλο, διὰ νὰ ἔχη ἀξιόλογα ἀποτελέσματα.

Ἡ τυχὸν ἴδρυσις ἐκκλησιαστικῶν παιδαγωγικῶν ἀκαδημιῶν, τῶν ὁποίων οἱ ἀπόφοιτοι θὰ ὑπηρετοῦν ὡς ἱερεῖς καὶ διδάσκαλοι ταυτοχρόνως, ἐν τῇ ἐφαρμογῇ, τὸ ὀλιγώτερον, θὰ πείσῃ τὸν καθένα πόσον ἀναχρονιστικὸν καὶ ἐπιβλαβὲς εἶναι τὸ μέτρον τοῦτο.

Ἄς μᾶς ἐπιτρέψῃ ὁ «Ἀθηναῖος» νὰ διαφωνήσωμεν μαζὶ του καὶ νὰ ἐρωτήσωμεν: πῶς ἕνα ἄτομον θὰ κατορθώσῃ νὰ τονώσῃ ψυχικῶς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ἀφοῦ δὲν κατορθῶνουν δύο ἄτομα σήμερον — ὁ παπᾶς καὶ ὁ δάσκαλος δηλ. μαζὶ — νὰ ἐπιδράσουν ἐπαρκῶς ἐπὶ τοῦ τόσο ἀταραχμένου ἀπὸ τὰς διαφόρους περιπετείας Ἑλληνικοῦ λαοῦ; Ἀντιθέτως ἔχομεν τὴν γνώμην, ὅτι ὁ ἱερεὺς - δάσκαλος εἰς τὴν ἐποχὴν μᾶς δὲν δύναται νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ ἱερέως καὶ τοῦ διδασκάλου, καὶ ἐπομένως περὶ τῆς ἀναβιώσεως τοῦ θεσμοῦ τούτου οὐδεμίαν πρῆπει νὰ γίνεται σκέψις.

Ὁ διδασκαλικὸς κόσμος, ὁ ὁποῖος ἐμπράκτως δεικνύει τὸ

πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν ἐνδιαφέρον του, ἔχει τὴν γνώμην, ὅτι ἂν ἡ πολιτεία ἐπιθυμῇ, πράγματι, «νὰ δοθῇ τὸν ὅσον ψυχικὴ εἰς τὸν ταραχμένον ἀπὸ τὰς περιπετείας Ἑλληνικὸν λαόν» ὀφείλει νὰ διορίσῃ εἰς κάθε Ἑλληνικὴν γωνίαν ἕναν **Ιερέα** ἕνα **Δάσκαλο** καὶ ἕναν **Ιατρό**, ἵνα οἱ τρεῖς ἀπὸ κοινοῦ ἀναλάβουν τὴν θεραπείαν τοῦ πάσχοντος λαοῦ, διὰ νὰ τὸν ἐξυψώσουν πνευματικῶς, ψυχικῶς, ἠθικῶς, πολιτικῶς καὶ κοινωνικῶς, ἄλλως ματαιοπονοῦμεν πάντες.

ΕἶΝΑΙ ΚΑΙΡΟΣ

Καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τῶν στηλῶν αὐτῶν ὑπεγραμμίσσαμεν, ὅτι τὰ πρότυπα Δημοτικὰ σχολεῖα δὲν θεραπεύουν τὸν σκοπόν, διὰ τὸν ὁποῖον λειτουργοῦν.

Τοῦτο εἶναι πάλιν ἕνα δείγμα τῆς κακοδαιμονίας μᾶς καὶ τῆς προχειρότητος μεθ' ἧς ἀντιμετωπίζονται τὰ θέματα τῆς ἐκπαιδύσεως ἐν Ἑλλάδι.

Ἡ λειτουργία τῶν ἐν λόγῳ προτύπων ἐξακολουθεῖ μέχρι σήμερον νὰ εἶναι ὅλος διόλου τυχαία, πρόχειρος καὶ συμπτωματικὴ.

Οὐδεμίαν ἰδιαιτέρα πρόνοιαν ὑπὲρ αὐτῶν οὐδεμίαν συστηματικὴν ὀργάνωσιν, οὐδεμίαν νομικὴν κατοχύρωσιν. Ποῦ εἶναι ὁ ἰδιαιτερός ἐξοπλισμὸς τούτων διὰ τῶν καταλλήλων ἐποπτικῶν μέσων; Ποῦ ἡ ἐπ' ἀνδρωσὶς διὰ τοῦ καταλλήλου προσωπικοῦ; Ποῦ αἱ ἐνδεδειγμένα συνθῆκαι σχολικῆς διαβιώσεως τῶν μαθητῶν;

Δι' αὐτὸ δὲν κρίνομεν ἄσκοπον νὰ συστήσωμεν, ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης, εἰς τοὺς ἀρμόδιους, νὰ μελετήσουν τὸ θέμα τοῦτο καὶ νὰ ἀποφασίσουν σχετικῶς: Ἡ νὰ μεταβάλουν τὰ ἤδη, κατὰ περιφέρειας, λειτουργοῦντα τοιαῦτα σχολεῖα, πραγματικῶς, εἰς «πρότυπα» ἢ νὰ διατάξουν πάρμυτα τὴν κατάργησιν των, καθότι σήμερον, ὡς λειτουργοῦν, ἀπέβησαν ἐπιζήμια εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν καὶ τὴν κοινωνίαν. Δεδομένου, ὅτι, ἐνῶ δὲν διαφέρουν ἀπὸ τὰ ἄλλα «κοινὰ» δημοτικὰ σχολεῖα, δημιουργοῦν ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἀποβαίνουν εἰς βᾶρος τῆς ἐκπαιδύσεως καὶ τῶν λειτουργῶν αὐτῆς.

Ἡ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΗΣ ΟΔΟΥ

Πράγματι, ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν αὐξάνεται αἰσθητῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν κυκλοφορούντων αὐτοκινήτων εἰς τὴν χώραν μᾶς. Παραλλήλως δὲ αὐξάνονται καὶ τὰ αὐτοκινητιστικὰ δυστυχήματα. Ἐκ τοῦ γεγονότος αὐτοῦ, ὀρθῶς, ἡ «Ὀδικὴ Ὀμοσπονδία Ἑλλάδος», κατ' ἀπομίμησιν τοῦ ἔργου τῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν ὀδικῶν Ὀμοσπονδιῶν, ἀγωνίζεται νὰ ἐξεύρη τρόπους περιορισμοῦ τῶν ὀδικῶν δυστυχημάτων ἐν τῇ χώρᾳ μᾶς, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁποίων, ὁμολογουμένως, σύμφωνα μὲ στατιστικὰ στοιχεῖα τοῦ παρουσιάζουν οἱ ἀρμόδιοι, εἶναι μεγάλος.

Ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς, λοιπόν, ἡ Ὀδικὴ Ὀμοσπονδία, νὰ περιορίσῃ τὰ δυστυχήματα, θεωρεῖ ὅτι εἶναι καιρὸς πλέον τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος νὰ καταρτίσῃ «τὸν κώδικα τῆς ὁδοῦ» διὰ τὴν χώραν μᾶς καὶ νὰ εἰσαγάγῃ τὴν ὑποχρεωτικὴν διδασκαλίαν τούτου εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα.

Καὶ φυσικᾶ, ἀφοῦ ὅλοι εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀκολουθοῦν τὸν δρόμον τῆς «ἡσσοнос ἀντιστάσεως», εὐρίσκει σκόπιμον, ὅπως τὸ ἔργον τῆς διδασκαλίας τοῦ «κώδικος τῆς ὁδοῦ» ἀνατεθῇ — ποῦ ἄλλο; — εἰς τὸν διδάσκαλον, καθότι αὐτὸς εἶναι ὁ ἐνδεδειγμένος «φύσει καὶ θέσει», πιστεύει δὲ — δικαιολογημένα — ὅτι μὲ ἐνθουσιασμὸν θὰ ἀναλάβουν τὸ «σωτήριον αὐτὸ ἔργον οἱ διδάσκαλοι, παρ' ὅτι βαρύνονται ἀπὸ καταθλητικὴν ἐργασίαν».

Δι' ἡμᾶς δὲν ἀποτελεῖ τοῦτο ἐκπληξιν. Ὁ Δάσκαλος εἶναι ὁ «κρεμανταλάς» εἰς τὴν, ῥαχίν τοῦ ὁποῖου δύναται ὁ καθεὶς νὰ κρεμάσῃ ἀνεμπόδιστα τοὺς «ντουρβάδες» του.

ΠΕΡΙ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΕΙΣ ΠΡΟΤΥΠΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Μὲ τὴν λῆξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ πρὸς πρόληψιν ἐνδεχομένων παρεξηγήσεων μεταξὺ τῶν σχολείων διὰ τὸ προσεχὲς σχολικὸν ἔτος δὲν θεωροῦμεν ἄσκοπον νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας διὰ τῆς ὑπ' ἀρ. 10605)58 ἐγκυκλίου τοῦ ἀπαγορεύει τὴν ὑπὸ τῶν Προτύπων σχολείων παντὸς τύπου μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ 16^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΓΙΑΣ ΤΗΣ Β' ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ

Μας δόθηκε η ευκαιρία σε μία θαυμαστά πολυήμερη έκδρομή που πραγματοποιήσε ο Σύλλογός μας στην Παλοπόννησο, να επισκεφθούμε και τὸ 16ο Δημ. Σχολεῖο Ἀγίας τῆς Β' περιφέρειας Πατρῶν.

Εἶναι ἀξιοθαύμαστη, ἀλλὰ καὶ ἀξέπαινη ὁμολογουμένως ἡ σοβαρὴ καὶ πολὺπλευρῆ ἐργασία τῶν ἐκεῖ δασκάλων καὶ ξεχωριστὰ τοῦ ἐκλεκτοῦ καὶ ἀκούραστο συνιδρύτου Ἡρακλῆ Τζαβέλλα. Ὁ κ. Ἡρακλῆς Τζαβέλλας εἶναι ὁ δάσκαλος ἐκεῖνος, ποὺ ἀπὸ χρόνια καὶ χρόνια τὴν ἔταξε ἐν ἑαυτοῦ τοῦ στήν ὀηρησία τῆς λαϊκῆς μας Παιδείας καὶ στὸν ἐκπολιτισμὸ καὶ ἀνώφωση τοῦ βιοτικού ἐπιπέδου τοῦ ἀγροτικού μας πληθυσμοῦ. Ὅπου κ' ἂν ἐπέρασε σκόρπισε παντοῦ τὴν δημοσιογική πνοὴ τοῦ ζωντανοῦ δασκάλου.

Δὲν ἔχει συνεπὲς ἀνάγκη ὁ κ. Τζαβέλλας νὰ τὸν παρουσιάσωμε ἐμῆς. Τὸν ζαίρει δὴ ἡ ὑπαιθρος τῶν Καλαβρῶτων ποὺ προὔπρητησε, τὸ μαρτυροῦν οἱ ἐκεῖ ἀγροτολέσχες του, οἱ συνεταιρισμοὶ καὶ τὸ πολυάριθμα βραβεῖα τῶν διαφόρων ὑπουργείων, τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κ' ὁ ἔπαινος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ποὺ βρίσκονται τὴν ἀνητημένα στὸ γραφεῖο τοῦ σχολείου του. Τὸ ἐκδηλώνουν ἀκόμη οἱ ἀπλόκοι ἐκεῖνοι κῆτοιχοι τοῦ χωριοῦ μὲ τὴν ἀμέριστη ἀγάπη κ' ἐκτίμησι ποὺ τρέφουν στὸν φωταῖνὸ ὀδηγητὴ τους. Ἄν χαράσσωμε ἐμῆς τὶς λίγες αὐτὲς γραμμὲς εἶναι γιὰ νὰ δεῖξωμε, ὅτι τίποτε δὲν εἶναι ἀδύνατο στὸ δάσκαλο ὅταν διακατέχεται ἀπὸ ἀγάπη κ' ἀνθρωπιά γιὰ τὸν θανάσιμω τὸν κ' ὅταν λατρεῖ τὴν πραγματικὴ τὸ Ἑλληνόπουλο καὶ πιστεύει στὴν ὕψηλὴ τοῦ ἀποστολή.

Βρεθήκαμε λοιπὸν ἓνα ἀνοιξιῶτικο ἠλιόγεμα στὴ χαροῦμένη κυψέλη του. Σὲ μέρα ἀργίας, βρήκαμε ἐκεῖ τὸν κ. Τζαβέλλα μαζί με λίγους χωρικοὺς καὶ μαθητὰς νὰ περιποιοῦνται τὸν κῆπο τους.

Δὲν ὑπάρχουν ἡμέρες σκόλης γι' αὐτόν, μᾶς λένε. Πάντα θὰ τὸν συναντήσετε ἐκεῖ περιτριγυρισμένον ἀπ' τὰ παιδάκια του νὰ δημοιοργῆ, νὰ συμβουλεύη, νὰ παραδειγματίζη. Μᾶς δέχτηκε μὲ περίσσεια, καλωσύνη κ' εὐγένεια μαζί. Μετρημένος στὶς κουβέντες του, ὀλιγόλογος θαλέγα, ἄφινε ὡστόσο νὰ διαφαιναίται κάποιον παράπονόν του γιὰτὶ ἀνορμῶδες ὀηρησεις προβάλλανε τὸ ἔργο του καὶ ὄχι οἱ ἀρμόδιοι.

Στὴν εἰσοδο τοῦ διδασκῆριου τοῦ ἕνας τεράστιος ἀνάγλυφος χάρτης τῆς ΚΥΠΡΟΥ μας δονίζει τὶς καρδιές μας ἀπὸ πατριωτικὸς παλμός, ἀλλὰ καὶ μᾶς σκλαβώνει τὴν προσοχὴ ἢ καλοπροσυχμένη ἐργασία του.

Σκεφτόμαστε ἀληθινὰ πόσο κόπος καὶ χρόνος θὰ χρειάστηκε γιὰ νὰ γίνῃ ἐκεῖνο τὸ πραγματικὸ ἀριστοῦργημα. Εἶναι δημοιοργημα αὐτοῦ τοῦ ἴδιου καὶ τῶν παιδιῶν του, Παράπλευρα καὶ συνέχεια τοῦ διδασκῆριου ἕνας ὀδοδειγματικὸς σχολικὸς κῆπος βοτανικὸς κ' ἀνθόκηπος μαζί μ' ἓνα θαυμάσιον φυτώριον ἀπλώνονται ἀνετα σὲ μίαν πεντακάβαρη σχολικὴ ἀσλή. Κάθε πρᾶσιον τοῦ, κάθε χαροῦμένη φωλιά του εἶνε καὶ ἀνήκει σὲ μίαν ἁμάδα Ἐρυθροσταυριῶτων. Ξεχωρίζουμε ἀνάμεσα ἀπ' ὅλες τὴ συντροφιά μὲ τὶς Μοῦσες. Ἀνήκει στὴν 1η Ἐρυθροσταυρικὴ ἁμάδα. Ἐνα περιβάλλον πνιγμένο ἀπ' τὶς περικοκλάδες, τὰ δένδρῶλλα καὶ τ' ἀνθὰ καὶ τὰ συνθέματα γιὰ ἐργασίαν, ἀλληλοβοήθεια, ἀγάπη καὶ χαρὰ, συγκεντρώ

ΓΝΩΜΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ ΜΑΣ

Τοῦ κ. ΦΩΤ. ΓΑΒΡΑ, Δημίου

Πολλὰ γινώμαι καὶ θεωρεῖαι γράφονται διὰ τὴν ἐπιμόρφωσιν τῶν διδασκάλων ἀνευ ὀδοδειγῆς τινος ὅμως καταλήξωμε εἰς θετικὸν τὸ ἀποτέλεσμα καίτοι οἱ περισσότεροι ἀνώτεροι καὶ ἀνώτατοι ἐκπαιδευτικοὶ ἔχουν συλλάβει καὶ ἔχουν θέσει τὸ σπουδαῖον τοῦτο ζήτημα εἰς τὴν ἐμπέπουσαν θέσιν του, πλην ὅμως ἐπ' αὐτῆς αἱ γινώμαι διδοταῖται λόγῳ κολυμμάτων τινῶν (λ. χ. ἡ μὴ ὑπαρξὶς διδασκ. προσωπικοῦ, ὀκονομικὴ ἀντοχή...).

Τὰ ἐμπόδια ὅμως αὐτὰ δύνανται νὰ ὀπρηνκῆθωσιν, ἐφ' ὅσον θὰ ὀ παρέχῃ ὀδοφωσὸς γινώμη καὶ ἐπιμονὴ τῶν κ. κ. Ἐπιθεωρητῶν καὶ Παιδαγωγῶν μας—καὶ τῆς Διδ. Ὅμοσπονδίας μας ἀκόμη.

Ἡ ἐπιμόρφωσις βεβαίως σήμερον εἶναι ζήτημα θελήσεως καὶ οὐχὶ ἐξαναγκασμοῦ, δι' αὐτὸ καὶ ὀλίγοι διδασκαλοὶ στρέφονται πρὸς τὴν μετεκπαίδευσιν. Ὅσα ἦτο ὅμως προτιμότερον καὶ καλύτερον νὰ ἐπιβληθῇ ὀθη εἰς τὸ γενικότερον ἔστω καὶ νὰ συμπληρωθῇ διὰ τῶν παιδαγωγικῶν συγκεντρώσεων (συνεδριῶν) κατὰ περιφέρειας καὶ γενικὰς τοιαύτας, τοιοῦτοτρόπως θὰ φθάσωμεν οἱ αἱ σιγὰ εἰς τὴν γενικὴν (ἐξαναγκαστικὴν) ἐπιμόρφωσιν τῶν διδασκάλων.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο θὰ δυνηθῶν καὶ οἱ Γεν. Ἐπιθεωρητὰί μας νὰ ἐδρῶνται τὸ ἔργον τῶν καὶ νὰ βοηθήσωσιν εἰς τὴν πρόοδον τῶν διδασκάλων καὶ τῆς λαϊκῆς παιδείας ἐν γένει.

Δὲ νὰ ἔχουν ὅμως ἐπιτυχίας αἱ συγκεντρώσεις αὐταί, πρέπει νὰ ὀργανωθῶσιν συστηματικότερον διὰ

νοῦν ἐκεῖ τὰ μικρὰ παιδάκια γιὰ κάθε λογῆς σχολικὴ ἐργασία. Εἶναι ἓνα περιβάλλον ποὺ ἐμπνέει, μέρων καὶ τὸν πῖδ ἄξεστο καὶ τὸν μεταφέρει ἀπὸ τὴ σφαῖρα τοῦ κτήνουσιν ὀθη σφαῖρα τοῦ πραγματικοῦ ἀνθρώπου. Ζήλησα ἀληθινὰ μαθητὰς καὶ δάσκαλο γιὰ τὴν ἀθόρυβη ἀλλὰ τόσο δημοιοργικὴ καὶ ἀξέλογη ἐκείνη ἐργασία.

Προχωροῦμε στὸ διδασκῆριον. Κόριο χαρακτηριστικὸν αὐτοῦ, ἡ πάστρα. Ὅλα ἐκεῖ μέσα λάμπουν, ὀλα δειχνούν τὸ πνεῦμα τῆς νέας ἀγωγῆς ποὺ ἐπικρατεῖ ἐκεῖ. Τίποτε δὲν διδάσκειται ἀπὸ καθέδρας, ὀλα ἐποπτικά. Πλουσιώτατος τὸ ὀλικὸ γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς ἴδοπτικῆς μεθόδου ἀφθονα ἐπίσης τὰ μέσα γιὰ τὰ Φυσιογνωστικὰ καὶ Φρονηματοσικὰ μαθήματα. Ἀνάγλυφοι χάρτες, πλουσιώτατες συλλογές ὀστράκων, πτηνῶν κ.λ.π. ὀλα τοποθετημένα σὲ μίαν λογικὴν κ' ἐπιστημονικὴν σειρά. Πρόθυμος κ' ἀγενικὸς ὁ κ. Τζαβέλλας ἐπιλύει κάθε τυχόν ἀπορία μας. Περιττεθεῖ νὰ ρωτήσωμε τὸν ἴδιον ὅτι ὀλη αὐτὴ ἡ προσπάθειά του εἶχε καὶ τὴν ἀνάλογη ἐπίδρασι στὸς κατοικοὺς τοῦ χωριοῦ. Τὸ διαπιστώνωμε οἱ ἴδιοι στὰ πρόσωπα τῶν χωρικῶν ποὺ εἶναι ζῶντα ἀνέμενε ἢ καλωσύνη κ' ἡ εὐγένεια, ἢ χαρὰ καὶ ἡ αὐτοπεποιθση.

Δυστυχῶς ὁ χρόνος δὲν μᾶς παίρνει νὰ καθίσωμε περισσότερον μαζί τους. Πρῶτος ὁ προϊστάμενος μας ἀποχαιρετὰ μὲ ἐνθουσιώδη λόγια τὸν κ. Τζαβέλλα καὶ ἀποτυπῶναι τὶς ἐντυπῶσεις του στὸ βιβλίον ἐπισκεπτεῶν. Σφίγγουμε κ' ἐμῆς μὲ τὴν σειρά τὸ χεῖρ τοῦ ἐκλεκτοῦ συνιδρύτου μας, τὸν εὐχαριστοῦμε θερμὰ κ' ἀναχωροῦμε γιὰ τὰ ὀλοκα ἀξιοθέατα τῶν Πατρῶν.

Βλάσης Οικονόμου

τῆς ἐπιμελοῦς προπαρασκευῆς ὀλων τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ διὰ τῆς βοήθειας τοῦ Σου Ὑπουργείου Παιδείας.

Δηλαδή πρέπει ν' ἀναλάβῃ τὸ Κράτος καὶ νὰ βοηθῆσιν εἰς τὰ ἐξῆς:

1) Εἰς τὴν ἴδρυσιν ἀτομικῆς βιβλιοθήκης μὲσφ τοῦ Ο.Ε.Σ.Β.

2) Εἰς τὴν καταβολὴν ὀδοιορικῶν ἐξόδων καὶ ἡμερησίας ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς κινουμένους ἐκπαιδευτικοὺς.

καὶ 3) Εἰς τὴν χορηγῆσιν ἐπιδοματος βιβλιοθήκης.

Παραλλήλως ὅμως εἶναι ὀρθὸν καὶ ἀπολύτως φρόνιμον νὰ γίνῃ καὶ ἡ προτεινομένη ὀδησις τῶν ἐτῶν φοιτήσεως εἰς τὰς παιδαγωγικὰς Ἀκαδημίας κατὰ ἐν ἡ δύο ἐτη, ὄς τοῦτο ὀποστηρίζεται ἀπὸ τοὺς περισσότερους Παιδαγωγοὺς μας—καὶ τὴν Διδ. Ὅμοσπονδίαν μας.

Διὰ τῆς ἀδήσεως τῆς φοιτήσεως ὀ διδ)λous θὰ μορφωθῇ ἐτι καλύτερον—ἐγκυκλοπαιδικὸς καὶ πρακτικὸς—καὶ θὰ καταστῇ πάνοπλος ἐξερχόμενος τῆς Ἀκαδημίας, διότι ἐκτός τοῦ κυρίου ἔργου του πρέπει ν' ἀνταποκριθῇ ἐπιτυχῶς καὶ ἐξωσχολικῶς ὀλη, νὰ συμβουλεύσῃ, νὰ πληροφορηθῇ, νὰ βοηθῆσῃ καὶ νὰ ὀθησῃ εἰς τὴν πρόοδον οὐχὶ μόνον τοὺς γονεῖς καὶ κηδεμόνας ἀλλὰ καὶ τὸν λαόν τοῦ χωριοῦ ἢ τῆς πόλεως ποὺ ὀηρητεῖ.

Ἄκόμη περισσότερον παρίσταται ἡ ἀνάγκη νᾶντιπροσωπεύσῃ αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος εἰς πλείστα ὀσα ζητήματα ἐθνικῆς βελτιώσεως καὶ ἀνάγκης ἐν γένει.

Εἰς τὸ πρόσθετον αὐτὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ διδ)λου εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ προστεθῇ ὄς διδασκτικὸν μάθημα ἢ ἐπισκοπικὸν καὶ ἴδοιτέρα μελέτη ὀλων τῶν ἱστορικῶν τοπιῶν καὶ ἱερῶν—ἐθνικῶν—κειμηλιῶν τῆς Αἰωνίας καὶ Ἀθανάτου Ἑλλάδος μας, αὐτῆ ὄστε ἕκαστος Ἑλληὴν διδασκαλὸς νὰ γίνῃ κάτοχος—καὶ ἐποπτικῶς—τῆς Ἑλληνικῆς πραγματικότητος. Διότι εἶναι ἐντροπῆ καὶ ἀδικαιολόγητον στίγμα νὰ μὴ γνωρίζουν, οἱ Ἑλληνας ἐκπαιδευτικοὶ, ἴδοις ὀμμασιν τὴν ἱστορικὴν Πατρίδα μας—τὴν χώραν τῶν γραμμάτων—, ἐνῶ ἀπεναντίας νὰ τὴν γνωρίζουν τόσοι καὶ τόσοι ἄλλοι ξένοι λαοί.

Πόσον θεωρῶ τὸν ἑαυτόν μου μειωμένον διότι μέχρι σήμερον (25 ἐτῶν ὀηρη.) δὲν γνωρίζω (ἐποπτικῶς) τὸ ἡμιοσ περίπου τῆς πατρίδος! καὶ ὀη ὀταν ἐνθυμοῦμαι καὶ τὸ λόγια τῶν Παιδαγωγῶν μας: «ἴδασκε ἐποπτικῶς!»

Ἐμπρὸς λοιπὸν, ὀλοι οἱ Ἐκπαιδευτικοὶ ἄς κινήθωμε καὶ ἄς ὀψώσωμεν τὴν φωνὴν μας, ὀπως γενεθεθῇ καὶ ἐξυψωθῇ ἡ μόρφωσις καὶ ἐπιμόρφωσις τῶν διδασκάλων ἐπ' ἀγαθῷ τῆς μαθητιώσεως νεολαίας καὶ αὐτῆς τῆς φιλάτης μας Πατρίδος.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Τὸν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου μας δημ)λον κ. Εὐάγγελον Καραμπατῆαν, ὀστις λίαν ἐπαξίως ἔλαβεν τελευταίως τὸ πτυχίον τοῦ καθηγητοῦ τῆς Θεολογίας ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονικῆς, πρωτεύσεως μάλιστα κατὰ τὴν ἐξεταστικὴν του περιόδον, συχαίρομε θερμῶς.

Εἰς τοῦτον εὐχόμεθα καλὴν σταδιοδρομίαν.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Διδ. Συλλόγου Ἀ' Περ. Ἀσπίδος

ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΦΟΡΕΙΑ

Λαπαναγῶν—Καλαβρῶτων. Διὰ πρᾶξῶς τῆς ἐκφράσεως τῶν ἀπειρῶν εὐχαριστίας πρὸς τὸν ὀμογενῆ ἐξ Ἀμερικής κ. Ἰωάννην Γκίκας καὶ ἀνακηρύσσει τοῦτον εὐεργέτην τοῦ σχολείου διότι διέθεσε τὸ πῶσόν τῶν 7ῶ δολαρίων διὰ τὴν ἀγορὰν διαφόρων βιοποτικῶν μέσων.

3) Σχολεῖο Δημ. Σχολεῖο Ριζομάλου—Β' Ἀσπίδος. Ἐκφράζει τὴν εὐνομοσύνην τῶν μαθητῶν καὶ γονεῶν πρὸς τὴν ἀποχωρήσασαν τῆς ὀηρησίας διδ)σαν τοῦ ἐν λόγῳ σχολείου κ. Ἐρατὸ Τρόμπα διότι ἐπι οἱσιν ἐτῶν ἠγάλασεν τὸν ἑαυτόν τῆς διὰ τὴν ἀγορῆν καὶ μόρφωσιν τῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου.

ἈΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Κερυρατίας. Γεώργιος Νικολάου Πρόεδρος, Π. Μάγκος, Μαρτίνος Κυρίσης, Ἰωάν. Μακρινικόλας καὶ Στ. Ἀποστόλου Σύμβουλοι.

Ἐποπτικῶν: Ἄννα Τζανητῆ, Ν. Σωματινῆς καὶ Μ. Τσοκάς.

Κῶ. Δ. Ἀργυριῶδης Πρόεδρος, Ν. Ζάρακος Ἀντιπρόεδρος, Γκίκας Καλμούκης Γεν. Γραμματεὺς, Ἰωαννίκιος Σισκαμάνης Ταμίας, Ε. Ὄρρανοῦδάκης, Ι. Σχουλλῆς καὶ Ἄντ. Παπανικολαοῦ Μέλῃ.

Χαλκίδος. Διοικητικῶν: Νικόλ. Κολέτσος Πρόεδρος, Κωνστ. Τσιλικου-σας Ταμίας, Χαρ. Ἀναγνωστοπούλος Γραμματεὺς, Βασίλ. Κοτῆ καὶ Περτ. Ζηροῦ Μέλῃ.

Ἐποπτικῶν: Σπύρος Ἀποστολόπουλος, Γεώργιος Καγιῆς καὶ Ἀργύριος Γιακαμῶλης.

Κοινωνικά

Εἰρήνη Νικολιδάκη διδ)σσα καὶ Κἀστας Μανουῆλος Γεωπόνος ἠρραβανίσθησαν. Εὐχόμεθα ταχεῖαν τὴν στέφιν.

Διδ)κὸς Σύλλογος Ρεθύμνης

Τὸν συν. Ἀριστοτέλην Κωστόπουλον, μνηστευθέντα μετὰ τῆς συν. Βικτωρίας Κουτολοπούλου συχαίρω, εὐχόμενος ταχεῖαν τὴν στέφιν.

Ἐβ)γ. Παπανικολάου Ἀντιπρόεδρος Δ' καθ. Σουλ. Γορβανῶν

ΜΟΛΙΣ ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ

Ἐνα μοναδικὸν ἔργον διὰ κάθε βιβλιοθήκην

Περατωθείσης τῆς κατὰ τεύχη ἐκδόσεως τοῦ ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ Τὸ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ "ΠΡΩΤΑΣ", ΕΙΣ 2 ΧΡΥΣΟΔΕΥΤΗΣ ΤΟΜΟΥΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ

Σημῶν μέγα 17,5 Χ 25 ἐκ. Σελίδες 2.900 65.000 Ἄρθρα 3.150 Εἰκόνες ἐντός κειμένου 900 Εἰκόνες καὶ χάρται μονόχρωμοι καὶ πολυχρόμοι ἐκτός κειμένου

Τὸ Λεξικὸν τοῦτο εἶναι ἡ νεωτέρα καὶ πληρεστέρα ἐπιτομὸς

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ

Τιμῆται Δερματοπανιδέτος δραχ. 600 Εἰς τὰς ἐπαρχίας ὀποστελλεται ἐπὶ ἀντικαταβολῆς τῆς ἀξίας λειψοῦται ταχ. τελῶν

Ἐκδοτικὸς Οἶκος ΠΕΤΡΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Ε.Π.Ε. Ἀθῆναι. Πειρασόγλου 6 Πανεπιστημίου

ΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Αριθ. Πρωτ. 56806

Αθήναι τῆ 26/5/58

Π ρ ο ς

Τοῦς κ. κ. Νομάρχας τοῦ Κράτους

Κοινοποιούμεν ὑμῖν κατωτέρω ἐν ἀντιγράφῳ τὸ ὑπ' ἀριθ. 871 τῆς 1 Μαΐου 1958 ἔγγραφον τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, δι' ὃ γίνεται γνωστὸν εἰς ἡμᾶς διὰ τὸς κατὰ τὰς θερνιάς διακοπὰς καὶ τὰς διακοπὰς λόγῳ τῶν ἔορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα νοσηλευομένων εἰς Θεραπευτήρια Ἐκπαιδευτικῶν Λειτουργῶν Μέσης Ἐκπαιδευτικῆς λειτουργίας πρὸς δικαιολόγησιν τῆς νοσηλείας ταύτης δέον νὰ χορηγηθῶν ἰσοχρόνος ἀναρρωτική ἀδεια ἐντός τῶν ὁρίων τοῦ άρθρου 79 τοῦ Ν. 1811/51 προβλεπομένων χρονικῶν ὁρίων καὶ εἰς τὰ ὅρια ταῦτα θὰ οὐλογοῦνται ἢ ἐν λόγῳ ἀδεια ἵνα λάβητε γνώσιν.

*

ΑΝΩΤΑΤΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Αριθ. Πρωτ. 871

Αθήναι τῆ 1/5/58

Π ρ ο ς

Τὴν Πρωτοβάθμιον Ὑγιεινομικὴν Ἐπιτροπὴν Πρεβέζης Πρεβέζαν

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 74/10/4/58 ὑμετέρου ἄγγραφου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν ὑμῖν τὰ ἐπόμενα.

Ἐκ τῆς γενικότητος τῶν μὴ ποιουμένων ἐξαιρέσιν τινα διατάξεις α) παρ. 1 ἄρθρ. 79 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, καθ' ἣν εἰς τὸν ἀσθενούντα ὑπάλληλον χορηγεῖται τῆ αἰτήσεϊ του ἢ ἀτεπαγγέλτως ἀναρρωτική ἀδεια, β) παρ. 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, καθ' ἣν εἰς τὴν ἀναρρωτικὴν ἀδειαν συνυπολογίζονται καὶ αἱ ἡμέραι ἀπουσίας λόγῳ τῆς προηγουμένης ταύτης ἀσθενείας καὶ γ) παρ. 2 ἄρθρ. 86 καθ' ἣν ἡ νοσηλεία τοῦ ὑπαλλήλου δύνανται νὰ παρατείνηται μέχρις ἐξαντήσεως τοῦ χρόνου τῆς ἥς δικαιούται οὕτως κατὰ τὰ ἄρθρα 79-81 ἀναρρωτικῆς ἀδείας, συνάγεται διὰ οὗται ἔχουσαι ἔφορμον ἐπὶ τῶν δημοδιδασκάλων καὶ καθηγητῶν Μέσης Ἐκπαιδευτικῆς τῶν νοσηλευομένων εἰς Θεραπευτήρια ἐν γένει κατὰ τὰς θερνιάς διακοπὰς καὶ κατὰ τὰς διακοπὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καὶ συνεπῶς διὰ τὴν δικαιολόγησιν τῆς νοσηλείας ἀπαιτεῖται κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἡ χορήγησις εἰς εἰς τοῦτους ἰσοχρόνον ἀναρρωτικῆς ἀδείας.

Τοῦτο, ἄλλως τε, ἐπιβάλλεται καὶ πρὸς τήρησιν τῶν ὁρίων ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν τῶν παρ. 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 79 τοῦ Κώδικος, ἄτινα, ἄλλως, θὰ ἐκἀμπετοῦν ὑπὲρ τῶν περιῶν τὸ ὑμέτερον ἐρώτημα ὑπαλλήλων, δημοσουργομένων, ὡς πρὸς αὐτοὺς, εὐμεναιότερας μεταχειρίσεως ἔναντι τῶν λοιπῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ Ὑπαλληλικὸν Κώδικον, ἐὰν ἤθελα γίνεαι δεκτὸν διὰ τὸ χρόνον ἀναρρωτικῆς ἀδείας, ἄρα καὶ τῆς νοσηλείας, ἐφόσον παρεσχέθη τισαύτη, ὁ συμπῆκτων πρὸς τὰς θερνιάς διακοπὰς, ἢ τὰς διακοπὰς τῶν ἔορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα δὲν θὰ συνυπολογίζετο εἰς τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 79 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ὅρια.

Ὁ Πρόεδρος
Γ. ΣΦΦΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΔΗΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Ν. Καρμίρης, συνοδουόμενος ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ πολιτικοῦ Γραφείου τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, κ. Τσοκάνη, ἐπεσκέφθη τὴν 5ην τρέχοντος μηνὸς τὴν Διοίκησιν τῆς Διδακταλικῆς Ὀμοσπονδίας εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς καὶ προήδρευσε συσκέψεως τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καθ' ἣν ἐξετάσθησαν τὰ ἀπασχολούντα τὴν στοιχειώδη ἐκπαίδευσιν καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτῆς ζητήματα.

Κατὰ τὴν αὐσκήσιν ταύτην παρίστατο καὶ ὁ αἰρετὸς τοῦ κλάδου κ. Ν. Δημητροκάλλης.

Ὁ κ. Καρμίρης διετύπωσε τὴν ἐπιθυμίαν, ὅπως, ἐνημερωθῆ μετὰ πᾶσαν δυνατὴν λεπτομέρειαν ἐπὶ τῶν ζητημάτων, ἄτινα ἀπασχολοῦν τοὺς λειτουργοὺς Στοιχ. Ἐκπαιδευτικῆς καὶ τὸ Λαϊκὸν Σχολεῖον γενικώτερον.

Ἡ Διοίκησις τῆς Ὀμοσπονδίας ἀνέπτυξε καὶ ἐνημέρωσε τὸν κ. Καρμίρη ἐπὶ ὅλων τῶν ζητικῶν ζητημάτων τοῦ λαϊκοῦ σχολείου καὶ τῶν λειτουργῶν αὐτοῦ.

ΔΙΔΑΞΙΣ ΤΟΥ κ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

Ὑπὸ τῶν Διδακταλικῶν Συλλόγων Πειραιῶς ὄργανῶν διὰλέξεϊ τοῦ Αἰρετοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβούλου τῆς Στοιχ. Ἐκπαιδευτικῆς κ. Ν. Δημητροκάλλης, με θέμα «Τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον καὶ ἡ Ἐπαγγελματικὴ μόρφωσις», ἡ ὁποία ἐδεδόθη τὴν 28ην Μαΐου ἡμέραν Τετάρτην εἰς τὴν αἰθουσαν διαλέξεων τοῦ Παιραϊκοῦ Συνδέσμου. Ὁ ὀμιλητὴς ἐπιτυχῶς ἀνέπτυξεν ἐνδιαφερόσας ἀπόψεις καὶ παρέσχεον χρήσιμα στοιχεία ἐπὶ τοῦ ἀναπτυχθέντος θέματος.

ΗΘΙΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙ

Τὰ διάφορα ὑπηρεσιακὰ συμβόλια ἀπὸ ἐτῶν ἔχουν πρτείνειν τὴν χορήγησιν ἠθικῶν ἀμοιβῶν εἰς τοὺς διακριθέντας ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων τῶν διδασκάλων.

Κατὰ παρασχεθείσας πληροφορίας τὸ ΚΥΣΕΕ μελετᾷ τὰς προτάσεις αὐτάς ὥστε εἰς προσεχῆς συμβούλιον θὰ ἐγκρίνη ταύτας.

ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Ὁ Διδ. Σύλλογος Κεφαλληνίας καὶ Ἰθάκης προέβη εἰς τὴν ἀγορὰν καταλλήλου οἰκοπέδου ἐν τῇ πόλει τοῦ Ἀργοστολίου, διὰ τὴν ἀνέγερσιν κτιρίου, ἵνα στεγασθοῦν τὰ γραφεῖα τοῦ Συλλόγου, ἡ δανειστικὴ βιβλιοθήκη καὶ αἰθουσα διαλέξεων.

ΤΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Βογιατζῆς ἀφοῦ ἐνημερωθῆ ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐκδοσιν διαταγμάτων, ὑπέγραψε καὶ διεβίβασε ταῦτα πρὸς ὑπογραφήν εἰς τὰ Ἀνάκτορα.

Μετὰ τὴν ὑπογραφήν ταύτων καὶ ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως θὰ ἀποσταλῶσιν πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Παράλληλως, ἡ ἀρμοδιὰ ἀνηρέσεια τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας ἐτοιμάζει διαταγὴν πρὸς τοὺς Ἐπιθεωρητὰς τοῦ Δημοτικῶν Σχολείων, τὴν ὁποίαν θὰ κοινοποιήσῃ, εὐθὺς ὡς δημοσιευθῶσιν ταῦτα εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δι' ἣς δίδονται ὁδηγίαι σχετικῶς μετὰ τὰς προτάσεις προαγωγῶν εἰς τοὺς ἀνωτέρους βαθμοὺς.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΟΝΗΝ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΙΩΝ

Ὁ Διδακταλικὸς κόσμος διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν ἐξηναγκάσθη νὰ κἀμη χρῆσιν τοῦ ἰσχύοντος μέτρου ἀμόνης νὰ ἀπόχη τῶν μαθημάτων. Ὁ καιρὸς παρηγγέθη, αἱ ὀχλήσεις ἐβδιδοντο καὶ κενταχόθεν ἠκούσθη ἡ ἀναγνώρισις τοῦ δικαίου τῶν αἰτητῶν τῶν, πλην ὁδόμενα ἔμπρακτος ἐνέργεια ἐγένετο. Ἡ Διοίκησις τῆς Διδακταλικῆς Ὀμοσπονδίας ἀφοῦ προεδοκίμησε τοὺς ὑπευθύνους διὰ τῆς 24ῶρου ἀπεργίας τῆς 10 ἡμέρας πρὸ τῶν ἐκλογῶν, ἐξαναγκάσθη νὰ πραγματοποιήσῃ 48ῶρον τοιαύτην δύο ἡμέρας πρὸ τῶν ἐκλογῶν.

Κατέβληθη προσπάθεια ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς ΑΣΓΜΕ ὅπως ἐπικοινωνήσῃ μετὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως πλὴν ὅμως δὲν κατορθώθη. Διὰ τηλεφώνου τὸ Γραφεῖον τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἐβαβαίωσαν τὸν κ. Πρόεδρον διὰ τὸ θέμα τῶν διδασκάλων θὰ λυθῆ. Ἄγνοστον παραμένει εἰσέτι τὸ πὼς θὰ λυθῆ καὶ πότα.

Δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ θιζόμεν ἐνταῦθα τὸ ἐὰν ἐπρεπε ἡ δχι νὰ πραγματοποιήσῃ ἡ ἀπεργία 20.000 διδασκάλων 2 ἡμέρας πρὸ τῶν ἐκλογῶν. Γνωρίζομεν τὰ ἐθνικὸφωνα αἰσθηματα τῆς Διδ. Ὀμοσπονδίας καὶ εἰς τὴν ἐνέργειάν τῶν ταύτην οἱ Γονεῖς δὲν ἴτο δυνατόν παρὰ νὰ συμπαρασταθοῦν. Ἐνα μόνον σήμερον τοιζόμεν, αὐτὸ ποῦ ἐν τῇ πρώτῃ σαββῆ τοῦ παρόντος τόσον ἔμφανως ὡς ρητὸν ἀναγράφεται: Ὅτι ἐὰν θέλωμεν τὸ ἔθνος μας νὰ προκόψῃ πρέπει τὴν Παιδείαν μας πρῶτὰ νὰ κοιτάζωμεν καὶ Παιδεία δὲν θὰ ἀνορθωθῆ μετὰ διδασκάλους πνευμένους, ἀδικημένους καὶ διαμαρτυρομένους. Ἐχομεν καθήκον δοῖαι νὰ προσέζωμεν τὸν δάσκαλον.

Λυποῦμεθα ποῦ δὲν μπορούμε ἐδῶ στὸ χροτὶ νὰ ποῦμε περισσώτερα. Ἄς προσέζωμε. Καὶ οἱ δάσκαλοι ἐμεθα βέβαιοι διὰ πάντα πρὸ φθάλμων θὰ ἔχουν τὴν Ἑλλάδα μας ἔστω καὶ ἐὰν ἀδικουναί μέχρι τῶν ὁστέων τῶν.

Ὁ κ. Γενικὸς Γραμματεὺς, ἀφοῦ ἤκουσε μετὰ προσοχῆς τὰς ἀπέψεις τοῦ κλάδου ἐξέφρασε τὴν χαρὰν τοῦ καὶ τὴν συγκίνησιν του διὰ τὴν ζῆτικότητα τοῦ Διδακταλικῶ κόσμου, ὅστις ἀγωνίζεται διὰ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ λαϊκοῦ σχολείου ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἔθνους, διεβεβαίωσεν δὲ τὴν Διοίκησιν διὰ, εὐτος δὲ καταβέβη πᾶσαν προσπάθειαν ἐπιλόσεως τῶν ζητημάτων τῆς στοιχ. ἐκπαιδευτικῆς.

Τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας ἀμπερον, ἐτόνισεν ὁ κ. Καρμίρης, πρτείνεται ὁ κ. Βογιατζῆς γνωστὸς διὰ τὴν δραστηριότητά του τὴν ὁποίαν ἀνέπτυξεν εἰς ἄλλους τομαῖς, ἤρχισε δὲ τὴν μελέτην τῶν διαφόρων ζητημάτων τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας τὴν ἐπίλωσιν τῶν ὁσίων ἐλπίζει νὰ ἐπιτύχῃ. Διὰ πᾶν ζήτημα, συνέχισεν ὁ κ. Καρμίρης, ἀφοῦν τὴν στοιχειώδη ἐκπαιδευσιν θὰ ζητῆται ἡ γνώμη τῆς Διοικήσεως τῆς Διδακταλικῆς Ὀμοσπονδίας μετ' ἡς, τόσον ὁ κ. Ὑπουργός, ὅσον καὶ αὐτὸς θὰ συνεργάζονται στενότερα.

Ο ΝΕΟΣ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας διορίσθη ὁ ἐκ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ κλάδου προερχόμενος κ. Ν. Καρμίρης.

Ἡ Διοίκησις τῆς Ὀμοσπονδίας ἐπεσκέφθη τοῦτον καὶ τὸν συνεχάρη ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων του.

ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐτοποθετήθη εἰς Ὑπουργοῦ Παιδείας, ὡς τεχνικὸς Σύμβουλος, ἡ ἀπὸ τοῦ 1955 ὀνηρέτουσα εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν τοῦ Τεχνικοῦ Συμβούλου Ἐκπαιδευτικῆς Διοικήσεως κ. Ν. Δενδρινού-Ἀντωνιάκη.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ Σύλλογοι ὅπως ἀποστείλλουν τὰ ἐμβάσματά τῶν ἐπ' ὀνόματι τῆς Διδακταλικῆς Ὀμοσπονδίας καὶ οὐχὶ ἐπ' ὀνόματι τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ